



# Bir Fransız - Alman hâdisesi

## Ispanyol vapurunu bir Alman zirhlısı mı batırdı?

Almanya kendisini iftira edildiğini söylüyor ve Fransız Başvekilinden bu haberi veren radyo istasyonunun cezalandırılmasını istiyor



Başvekil Haydarpaşada kendisini karşılayanlar arasında.

## Başvekil dün geldi

Bu akşam tekrar Ankaraya dönecek

Başvekilimiz B. Celâl Bayar, dün sabahki eksprese bağlanan hususi va. goala şehrimize gelmiştir.

B. Celâl Bayar istasyonda Riyaset-i Cumhuriyet Başvekil B. Celâl, Genel Sekreteri B. Hasan Rıza, İstanbul Vali ve Belediye reisi B. Muhittin Ustündağ, İstanbul Kumandanı General Halis Bıyıktaş, Emniyet Direktörü B. Salih Kılıç, Vilâyet ve Belediye erkânı tarafından karşılanmıştır.

B. Celâl Bayar, kendisini rıhtımda bekleyen "Acar," motörüyle doğruca Dolmabahçe Sarayına gitmişlerdir. Ve öğleden sonra saat on altı sularında Perapalas oteline gelmiş, istirahat etmiştir.

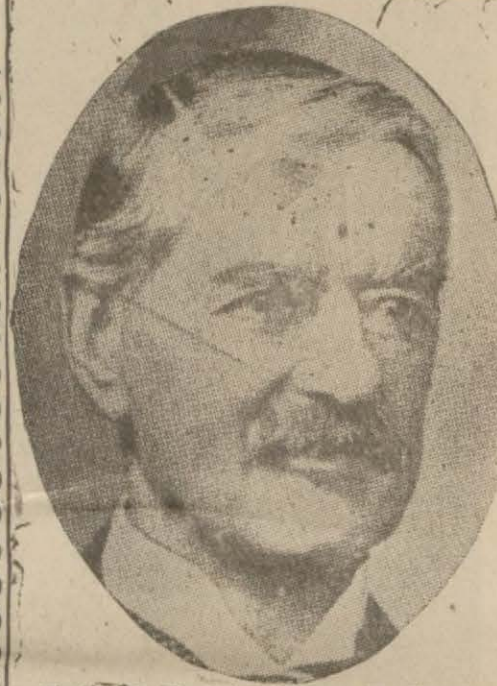
Kendisine hususi kalem direktörü E. Baki refakat etmektedir.

B. Celâl Bayar, bu akşamki ekspresle hükümet merkezine dönecektir.

## ATATÜRK

Başvekill kabul buyurdular

İstanbul, 5 (A.A.) — Bugün Ankaradan gelen Başvekil Celâl Bayar, Haydarpaşadan motörle doğruca Dolmabahçe sarayına giderek Atatürk tarafından kabul buyurulmuş ve kendilerine muhtelif işler hakkında maruzatta bulunmuştur.



Yakında Hariciye Nazırı ile beraber Parise gidecek olan İngiliz Başvekilli Mister Çemberlayn

Berlin, 5 (A.A.) — Şimal denizinde İngiliz sahillerinde batan İspanyol "Cantabria," vapuru hakkında Strasburg radyosu tarafından dün akşam Almanya aleyhinde müfterisane neşriyatta bulunulmuştur.

Bu radyo, batan vapur tayfasının i. fadelerine istinaden geminin bir Alman zirhlısı tarafından batırıldığını ilân etmiştir.

Bu sabahki Alman gazeteleri bu iftiraya karşı şiddetli neşriyatta bulunmaktadırlar.

"Völkischer Beobachter," gazetesi diyor ki:

Strasburg radyosu bu masalı komünist tayfaların verdiğini zikrediyorsa da iftira fiili yine bakidir. Bu radyo mahiyeti tavazuh etmiş bir haber hakkında dinleyicilerine yalan malûmat vermiştir. Mezkûr vapur bir Franko muavin kruvazörü tarafından batırıldı.

(Somu Sa. 2 Sü. 5)

## Şehirler arasında nakliyat kontrolü

Yazan: Asım US

Anadolu Ajansı dünkü gazetelerin okuyucularına çok esefli bir haber verdi: Trabzon ile Erzurum arasındaki transit yolu üzerinde Maçkanın Mekifla yokusunda bir otobüs 80 metre derinlikte bir uçuruma yuvarlanmış. 4 ölü ve 18 yaralı varmış.

Bu hâdiseye bana geçen sene Eylül ayı içinde bir arkadaşım ile beraber Erzurumdan Trabzona gelirken tesadüf ettiğim bazı müşahedeleri hatırlattı ki bunları birkaç yıldanberi hükümetçe büyük himmetler ve fedakârlıklar ile işlemeğe açılan bu transit yolundaki otobüs nakliyat vaziyeti hakkında bir fikir verebilmek için kısaca kayıt ve işaret etmeliyim.

Erzurum dönüşünde Trabzona giderken Gümüşhaneye akşam saat yedi buçuklarda gelebilmiştik. Bu saatte karanlık her tarafa çöktüğü için yola devam etmedik. Geceyi Gümüşhanede "Cumhuriyet oteli" nde geçirmeğe karar verdik. Otele indiğimiz zaman buradaki lokantanın önünde birçok otobüsler vardı. Bu otobüslerin naklettiği yolcular lokantaya dolmuş, yemek yiyorlardı.

Fakat burada yemek yiyen yolcular fazla beklemiyorlardı. Gece karanlığında tekrar hareket ediyorlar ve Gümüşhaneden sonra yükselmeğe başlayan Zığana dağlarının sırtlarında tehlikeli dönemeçlere tırmanıyorlardı.

Sonra, daha mühim olan cihet şuydu: Bu tehlikeli yollarda otobüslerin idaresini ellerine alan şoförlerin bir takımı yemekte içiyorlar ve böyle tütsülü bir kafa ve dumanlı bir gözle otobüslerin direksiyonlarına yapıyorlardı.

Bu müşahede arkadaşım ile beraber ilkimizi de müteessir etmişti. Günüz aydınlığında zorlukla geçilen bu yerlerde geceleyin bilhassa sarhoş şoförlerin çalışmasına mani olacak bir zabita kontrolü bulunmamasının her vakit tehlikeli kazalara sebep olacağını düşünmüştük.

Ertesi sabah Gümüşhaneden çıkarak Trabzona giderken Zığana dağ-

larının uçurumlu dönemeçlerinden birinde güpegündüz bir şoförün idaresindeki bir Fort kamyonetinin sadmesine uğradık. Tam Zığana köyüne yaklaşırken dikkatsiz şoför bir dönemeçten birdenbire çıkarak arabasını bizim otomobil üzerine bindirdi. Bereket versin ki yolun dağ tarafında bulunuyorduk. Uçuruma yuvarlanmaktan kurtulduk. Yalnız otomobilin baş tarafındaki radyatör kırılı sakatlandı.

Zığana dağının o andaki manzarası hâlâ gözlerimin önündedir: Bir taraftan tufan gibi bir yağmur yağıyor, bulutlar içinde olan dağın her tarafından sular akıyor, bitmez tükenmez dönemeçler ile kıvrıla kıvrıla giden yollar sanki birer dere. Menfezlerin bir çoğu kapanmış. Taşlar akmış. Bazı yerlerde yol iki arabanın yanyana gelmesine müsait olmayacak şekilde daralmış. Hatta böyle yerlerde bir araba zorlukla geçiyor... Vaki bugün Zığana dağlarındaki yol vaziyeti çok değişmiş olacaktır. Zira o zamandanberi buralarda yol tamirâtı devam etmektedir. Bununla beraber bu vahşi dağın uçurumları daima yolculardan dikkat isteyecektir.

Gene o zaman Trabzondan İstanbula hareket eden vapur içinde şoförlerin dikkatsizliği yüzünden söyle bir kamyon kazası olduğunu öğrenmiştik:

Bafradan Samsuna gelmekte olan bir kamyon sahilden denize uçmuş ve kamyondaki yüklerin üzerine binmiş olan sekiz yolcu denize dökülerek hepsi de boğulmuş!

Bundan sonra Samsun vilâyetince bir talimat yapılarak otomobil ve kamyon nakliyatı hakkındaki seyri sefer usulleri konulmuş.

Bu müşahedeleri burada kayıt ve işaretle tebarüz ettirmek istediğim nokta şudur: Şehrimizde otobüs ve otomobil nakliyatına ait zabita kontrolü bir dereceye kadar tanzim edilmiştir. Fakat muhtelif şehirler ara-

## BUGÜN

İKİNCİDE:

Günlerin Peşinden, Görünen, Okunan, Söylenen.

DÖRDÜNCÜDE:

Yeni romanlar: Gök Boğa, Karamazof kardeşler.

BEŞİNCİDE:

Niçin öldümdüm.

ALTİNCİDE:

İşaretler, Tarihten bir yaprak, Günün Akisleri, Haberiniz var mı, Dert, Derman, Türkiyede Jeolojik araştırmalar, Şikâyetler.

Temenniler.

YEDİNCİDE:

Küçük Hikâye: — Sait Faik; Sinema, Görüp Düşündükçe.

DOKUZUNCU:

Resim ve yazı ile hâdiseler, Lâstik yüzlü adam.

Amerikanın en esrarengiz cinayeti  
Niçin öldürdüm?

Ana kız iki kadını bir erkeği öldüren heykeltraşın bütün Amerikan cinayet romanlarını geçen bakiki macerası.

Bugün başladı: 5 inci sayfa mızda okuyunuz.

## Dün geceki kaza Bir kamyon Çarşıkapıda hendeğe yuvarlandı

(Yazısı 8 incede)

sındaki yollarda, bilhassa Trabzon transit yolu gibi yerlerde henüz bu kontrol meselesi umumî bir surette halledilememiştir.

Şehirler arasında işleyen hususî nakliye vasıtalarının kontrolü şehirler dahilinde işleyen arabaların kontrolünden daha az ehemmiyetsiz bir iş midir? Bu defa Trabzondan gelen acıklı kaza haberi bu noksanımızın ciddiyetle ihtarı gibi telâkki edilse yeridir.

İngiliz Başvekilli ile Hariciye nazırı Parise gidiyorlar

## Fransız - Alman ademi tecavüz anlaşması

Görüşmeler arasında bu da mevzuubahis olacak

Londra, Çemberlayn ile Lord Hali - kili ile hariciye nazırım yakında Parisi ziyaret edecekleri haberi bu sabahki İngiliz gazetelerinde büyük bir alâka ile mevzu bahis olmaktadır.

Gazetelerin umumiyetle mütaleasına göre, bu ziyaret esnasında dört devlet arasında bir anlaşma yapılması ihtimalleri, Almanların müstemleke istekleri, İspanya dahilî harbi ve nihayet Milletler Cemiyetinin istikbali vardır.

"Daylı Telgraf," Fransa ile sıkı iş birliğinin İngiliz haricî siyasetinde bir esas omakta devam edeceğini e. hemmiyetle kaydeylemektedir.

Neler Görüşülecek?

Londra, 5 (A.A.) — İngiliz Başve-

(Devamı 10 uncuda)



Harbiyeye yeni geler talebeler Ankarada Cumhuriyet âbidesine merasimle çelenk koymuşlardır. Resimde genç askerler İstiklâl Marşı söylerken ve çelengi taşırken görülüyor.



# Cenubi Afrika Almanya'ya eski müstemlekelerini iade etmek istemiyor

## Bunun için milli müdafaa nazırı Londraya geldi ve Hitlerle görüşmeye gidecek

Fransızca "Parisuar", gazetesinin Londra muhabiri bildiriyor:

Kendisinden bahsedildiğini daima işittiğimiz bir kimse. İsmi Oswald Pirov. Cenubi Afrikanın milli müdafaa nazırı olan bu zat, dün Londraya gelmiştir. Londra, onun Avrupada son yaptığı seyahatin ikinci merhalesidir.

Osvald Pirov bundan on sene evvel Almanyanın müstemlekeye hakkı olduğunu aklına koymuştur. Fakat, ona göre, Almanya'ya eski müstemlekeleri, yani Tenganipik ve Cenubi Afrika verilmeyecektir. Burası bugün Afrikanın göbeğinden Ümitburnuna kadar uzayan ve İngilterenin bir müstemlekesi olan Cenubi Afrika hükümeti arazisine dahildir ve buranın iktisadi, siyasi ve askerî bakımdan mühim bir parçasını teşkil etmektedir.

### Müstemleke Meselesini Halle Uğraşırken

Bu zat, bu düşünce ile uzun zaman Afrika haritası üzerine kapanmış ve parmağı ile Afrikanın bir müstemleke ve sayılı bir memleket muamması teşkil eden merkezî kısmında muhayyel hudutlar çizmeğe başlamıştır.

Bugün kendisinin şu neticeye vardığı anlaşılıyor:

İngiliz, Fransız, Belçikalı veya Portekiz, herkesin bir miktar fedakârlıkta bulunması lâzımdır.

İşte, onun bundan evvel Lizbona, son günlerde de Londraya bulunduğu teklif budur. Yakında da Berline gidecektir.

Osvald Pirov büyük ve cüretkâr tegebüslerle girişen bir adamdır. Kendisinde fevkalâde realite hissi vardır. Denilebilir ki, başında böyle bir adam olduktan sonra, hele Cenubi Afrika gibi genç bir devlet, rahat rahat yaşayabilir.

1891 de Cenubi Afrikada doğmuş olan Osvald tahsilini Heidelberg de ve Londrada yapmıştır. Almanca'yı mükemmel konuşur, bir Alman evlenmiştir. Rakipleri onun bir Alman kadını ile evlenmiş olmasını daima aleyhine bir silâh olarak kullanırlar. Esasen "Prusyalı", ismini vermişlerdir.

Bununla beraber, Mister Pirov a nane itibarile Almandır, fakat şahsî zevkleri vardır dersek mübalâğa etmiş oluruz. Hayır: O, her şeyden evvel, bir Cenubi Afrikalıdır.



Osvald Pirov Londraya geldiği esnada..

### Hitlerci, Fakat Alman Propagandasına Aleyhtar

Bununla beraber, şu bir hakikattir ki, diktatörlüğe karşı sevgisi olduğunu açıkça ilân etmiş ve hayranı olduğunu gizlemediği bir adamı: Hitleri kendisine model olarak almıştır.

1929 da, Johannesbergde zenciler kendisine karşı bir harekete geçmişler, o da ondan sonra biraz değişmiştir. Berlinin beslediği çok mahirane bir propagandanın memleket için zararlı olduğunu kabul etmiş ve gözünü dört açmıştır.

Bugün bu propaganda ile eskiden komünistlikle mücadele ettiği şekilde mücadele etmektedir.

Osvald Pirov bundan sonra memleketine kuvvetli bir ordu kazandırmıştır. Bu orduyu herhangi bir muhtemel düşman gözönünde bulundurmağa mecburdur. Daha sonra müstemlekelerle kendisine komşu olan Portekizlerle anlaşmış, sahillerin müdafaasını beraber üzerlerine almışlardır.

Osvald Pirov, Almanyanın kuvvete dayanarak müstemleke isteyeceğini da ha o zaman anlamıştır. 22 şubat 1938 de şöyle diyordu:

"Bana bu memleketin Hitleri denilmesine rağmen, şunu bildirmek isterim ki, Cenubi Afrika demokrasiden

başka bir şey tanımayacaktır..

### Vahşi Hayvan Avcısı

Vücudu kendisine rolünde büyük bir yararlık göstermektedir. Eskiden amatör bir boksör olan bu zat, bugün 47 yaşında olduğu halde her türlü sporla uğraşmaktadır.

Son derece miyop olmasına rağmen vahşi hayvan avlar. Bir gün dişi bir arslana ateş etmiş, fakat vurmamış. Yaralı arslan avcının üzerine atlıyor ve adam kendisini muhakkak bir ölümden zor kurtarıyor.

Osvald iyi ata biner, iyi yüzer, bir gün, seçim toplantısına gitmek için, bir nehri soyunmadan yüze yüze geçmiştir..

Aynı zamanda pilottur ve tayyarecilikteki bütün canbazlıkların ehliyetnamesine sahiptir. Geçen martın 24 nde memlekette tayyare ile bir dolaşma yapmış ve bindiği tayyarelerden arka arkaya ikisi de kapaklanarak parçalanmıştır. Fakat ikisinde de ken-

disine bir şey olmamış ve üçüncü bir tayyareye binerek yoluna devam etmiştir.

### "Realist Ve Sahici Bir Plân"

Şimdi öğrenmek istediğimiz şey şu: Mister Pirov acaba nasıl plân arıyor?

Her halde, bu plânın başkaları tarafından kazanılmış hakları düşünmesi lâzımdır. Sonra, diğer tarafta Almanya var. Almanya mütemadiyen ve yalnız eski müstemlekelerini istediğini söylemiştir.

Mister Pirov ise, Almanyanın eski müstemlekelerini bugün kendi elinde bulunduruyor ve hiç de iade etmek niyetinde değildir.

Osvald Pirovun bunu bir iki güne kadar Her Hitler'e anlatması lâzım. Hitler ne de olsa onun eski dostudur..

Sizce tekrar ediyoruz: Altı ay müddetle müstemlekelerden ve Mister Pirov dan çok bahsedildiğini işiteceğiz.

## Almanya'da iktisat tamamiyle devletleştiriliyor

"Fransızca "Tan", gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor:

Bundan birkaç gün evvel Alman iktisat müsteşarı Her Brinkman, Dosseldorf'da bir nutuk söyledi ve Alman gazetelerinde nutkun bir hülâsası çıktı. "Doyçe Algemayne Saytung", da, ehemmiyetini işaret ederek, bu nutku sonradan aynen neşretmiştir.

Müsteşarın, devletle iktiyadiyatın münasebeti hakkındaki bu nutku, devlet tarafından elde edilen veya istikamet verilen iktisattan bahsedildiği günlerde Fransa için de ehemmiyetlidir.

Fakat, Almanya'da bu mesele daha başka bir şekilde ortaya konuluyor. Çünkü orada güdümlü (devlet tarafından idare edilen) iktisat, münakaşaya ihtiyaç göstermeyecek bir hakikattir.

Her Brinkman'ın işaret ettiğine göre, Almanya'da devletin masrafı millî varidatın üçte biridir. Bu suretle, devlet bu varidatı kendiliğinden kontrol altına almaktadır. Bu nisbet diğer devletlerde de aşağı yukarı aynıdır: İngiltere'de yüzde 28, Amerikan Birleşik Devletlerinde yüzde 32, Fransada yüzde 34, İtalyada yüzde 38.

Diğer taraftan, eğer demiryolları gibi büyük işlerin devlet elinde olduğu gözönünde tutulursa şu neticeye varılır: Almanya'da devlet millî gelirin üçte ikisini (72 milyar üzerinden 45 milyar) kendi kontrolü altında bulunduruyor.

Şunu da unutmamak lâzımdır ki iktisattaki sözde serbest kısım da, yani müesseselerin ekserisi ya inhisarların yahut da Kartellerin elindedir. serbestinin hakikaten hüküm sürdüğü sahaya bu suretle son derece gayet mahduttur ve gittikçe de azalmaktadır. Bu, orta vüsattaki ve küçük sanayidir.

Her Brinkman bunların da büyük sanayi karşısında mukavemet edip etmeyeceklerini merak ediyor ve biraz acı duyarak görüyor ki bu vaziyetin bir neticesi olarak teşebbüs kabiliyeti

kaçılmak üzeredir. Çünkü sanayi erbabı yazıhane adamı veya memur halini almaktadır.

Her Brinkman'a göre iktisatta serbest bir kısmın muhafaza edilebilmesi, hattâ kuvvetlendirilmesi iyi olur. Eğer bu mümkün değilse karteller dağıtılmalı ve büyük sanayi teşkilâtının yerine bir devlet teşkilâtı kurulmalıdır.

Alman iktisat müşavirinin bu söylediklerine göre demek oluyor ki mutlak bir devletleştirme siyaseti tatbik olunacak ve bu, otoriter idarenin son bir neticesi olacaktır.

### Yugoslav Başvekili Elçimizi kabul etti

Belgrad, 5 (A.A.) — Stoyadinoviç, dün Türkiyenin Belgrad elçisini kabul etmiştir.

#### Başvekil nutuk söyleyecek

Belgrad, 5 (A.A.) — Yarm Petrovgrad şehrinde Yugoslav radikal birliği partisi büyük bir içtima tertip edecek tir. Stoyadinoviç bu münasebetle bir nutuk söyleyecektir.

#### Bir İngiliz murahhası geliyor

Belgrad, 5 (A.A.) — Londra Ticaret Odasının murahhası Stevens önümüzdeki hafta içinde Yugoslavyaya gelecektir.

Yugoslavyaya hareket etmeden evvel Stevens, İngiltere hariciye nazırı ile birkaç kere görüşmüştür. Nazırı, Yugoslav piyasasını derin ve etraflı bir şekilde tetkik etmesi için murahhasa bazı talimat vermiştir. Stevens, son zamanlarda bir İngiliz - Yugoslav ticaret odasının açılmış olduğu Zagreb şehrinde bir müddet kalacaktır.

Stevens, bundan sonra Yugoslavyanın diğer mühim iktisadi merkezlerini ziyaret edecektir.

Stevens, takriben Yugoslavyada bir ay kadar kalacaktır.

Görünen  
Okunan  
Soylenen

### Katolik Mezarlığı

BİRKAÇ gün evvel, mezarlıklardan bahsetmiş ve bunların mütevelliler, bekçiler vesaire ile olan alâkalarının katiiyetle belediye müedilmesi temininde bulunmuşum. Bu fıkrayı okuyan aziz karilerden biri, bu münasebetle şehir dahilinde bulunan ve henüz emvat defni müsaadesi verilmekte olan diğer mezarlıklara nazarı dikkati celbetti. Bunlardan biri, Osmanbeydeki Katolik mezarlığıdır. Bana anlatıldığına göre burada senelerdenberi ölü gömülmesi için yer kalmamış, mezarlığın şimdi pazar kurulmakta olan arka duvarı üzerinde yapılan birtakım barakalarla alt kısmı mahzen haline getirilerek ve ölüler buraya konulmağa başlanmıştır. Bu yer dahi dolduğundan aynı hizada yenden bir mahzen meydana getirilmiş.

Bu barakalar altına yapılan mahzenlere konulan ölüler, etrafa fena koku neşretmekte ve o civar sakinlerinin sıhhatini tehdiye başlamış bulunmaktadır.

\*\*\*

MEZARLIK duvarının etrafında pazar kurulmaktadır. Mezarlıkları alâkadar olanlar, kokunun pazarın pisliğinden ileri geldiğini iddia ediyorlar. Fakat düşünmüyorlar ki pazar haftada iki defa kurularak hemen aynı günün gecesi temizlenmekte ve bunun mevzuubahs ağır kokuyu neşretmesi imkânları derhal ortadan kaldırılmaktadır.

\*\*\*

UMUMİ sıhhat ile alâkadar olanların vaziyeti tetkik etmelerini ve iddia doğru ise şehir dahilindeki Türk mezarlıklarında olduğu gibi bunlarda da ölü gömülmesine müsaade edilmemesi için lâzım gelen tedbirlerin alınmasını dileriz.

KEF

## Mecliste Encümen seçimi

### Pazartesiye yapılacak

Ankara, 5 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bu pazartesi günü toplanarak encümenler intihabı yapılacaktır.

Encümen ruznameleri bu yıl çok dolgun olduğundan seçimden sonra encümenler arkası arkasına toplanacak, eldeki kanun lâihalarını ve bu arada büyük Şefin Meclis açış nutuklarında işaret ettikleri bilhassa iktisadi ve ziraî hayatı alâkadar eden mühim lâihaları müzakereye başlayacaktır.

Bu lâihaların müzakeresi Meclis kıyî tatiline girmeden evvel bitirilmesi ve o zamana kadar kanun olarak tatbik mevkisine konulması temin olacaktır.

## Alman hâdisesi

(Baş tarafı 1 incelmiştir. Almanya milletlerarası bir cinayete itham olunuyor. Fransa başvekil Daladiyenin 6 Teşrinievvelde vermiş olduğu sözü tutup tutmayacağını ve bu iftirada tutulanları Fransız hükümetinin cezalandırıp cezalandırmayacağını bilmek isteriz.

Eğer cezalandırılmazlarsa Fransız başvekilinin sözlerinin ciddi telâkki edilemeyeceğine hükümleyeceğiz.

### Yeni Havagazi Tarifesi

Havagazi Şirketi yeni bir tarife hazırlamıştır. Bu tarifeye göre İstanbul semtinde havagazi fiyatları 5 kuruş 35 paradan 5 kuruş 28 paraya, Kadıköy semtinde 6 kuruş dört paradan 5,37 paraya indirmiştir. Yeni tarifesi bu aydan itibaren tatbik edilmeğe başlanacaktır.

### Dünlerin peşinden:

#### Her güzelin kusuru

Ankara radyo evindeki teknik vasıtaların mükemmeliyetine hiç bir diyecek yok. Fakat her güzelin bir kusuru olması kabildendir bu vasıtaların son derece mükemmel olmasında da bazı mahzurlar olacaktır. Meselâ mikrofonun hassasiyeti derecesi methodilrken deniliyor ki; bu âlet bir sineğin kanat seslerini bile radyoya aksettiriyor; bu takdirde ara sıra radyo evinde verilen konserleri verenler ile dinleyenlerin en küçük hareketlerine bile dikkat etmeleri, âdeta nefes almamaları, hele çayırtılı ve cıyırtılı ayakakabılar ile stüdyoya asla girmemeleri icap ediyor.

Bereket versin, siyaz tahtası üzerindeki yazıları siler gibi artistlerin bazı seslerini icabına göre hafifleten, yahut bütün bütün yokeden âletler de varmış. Bu sayede bu mahzurlar bir dereceye kadar bertaraf edilebiliyor. Yalnız bir el şakırtısını yüz kişinin alkış sesi gibi göstermek imkânını veren eko stüdyosunu rejisör, yahut teknisyenin çok ölçülü kullanması lâzımdır. Aksi takdirde radyoda duyulacak alkış seslerinin e derecesi hakikat, ne derecesi san'at eseri olduğunu takdir etmek uzaktan dinleyenler için güçleşir.



## Bir genç denizde boğuldu

### Şapkasile Ceketinden Başka Bir Şey Bulunamadı

Ada postanesinde nüvevizlik yapan Tevfik Yardan evvelki gün öğle üzeri Kınalıadada deniz kenarına inmiş, işkele başmemurunun oğluna ait bota binerek denize açılmıştır. Bot yelken bezinden yapılmış küçük ve çok eskimiştir.

Tevfik açıldıktan sonra bot su almağa başlamış, sahilden Tevfik'in bağırması işidenler kurtarmağa koşmuşlardır. Fakat onlar yetişinceye kadar bot batmış, yüzmek bilmeyen Tevfik çırpınmağa başlamıştır.

Kayıklar Tevfik'i bir hayli aramışlar, yalnız şapkası ile ceketini bulabilmişlerdir.

Geç vakte kadar süren bütün aramalara rağmen Tevfik'in boğulduğu anlaşılmıştır.

### Bir Müsade

Fenerbahçe'de oturan fabrikatör Hediye ait şoför Aziz'in idaresindeki otomobil dün Göztepe tramvay durağından hızla geçerken Halilin 3877 numaralı binek arabasına çarpmış, arabayı parçalamıştır.

Müsade esnasında arabada müşteri olarak bulunan Galata Ünyon Sığorta hanında kapıcı Hüseyin başından ve bacağından ağır yaralanmış hastaneye yatırılmıştır.

Şoför ile arabayı yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

## Erkek - Kız

### Jiletle Yaralanma Davası Devam Ediyor

Ortaköyde oturan 2 numaralı erkek kız (Bedi-Bedia) bir müddet evvel nişanlı ve sonradan ayrılmak istediği elbise boyacı Yunus tarafından yüzünden jiletle yaralanmıştı.

Asliye birinci ceza mahkemesinde muhakeme olunan Yunus geçen celsede tevkif edilmiştir.

Dün bu muhakemeye yine bakılmış, yedi şahit dinlenilmiştir. Şahitlerden bir kısmı Yunusun yaraladığı zaman gördüklerini diğer bir kısmı da vaka dan sonra bir müddet serbest gezen Yunusun:

— Bu birşey değil, yapacağımı bundan sonra yapacağım, yüzünü adam akıllı doğrıyacağım, dediğini işittikleri ni söylediler.

Bundan sonra söz alan Yunusun vekili:

— Mükkekim hastadır, fazla mevkuf yatarsa verem olacaktır, tahliyesini ve bazı müdafaa şahitlerimizin dinlenilmesini talep ederim. Bunlar, erkek elbise gezen Bediannın yoldan çıkmış bir kişi olduğuna şahitlik edeceklerdir idi. Mahkeme bu isteği kabul ederek duşunmayı müdafaa şahitlerini dinlemek üzere başka bir güne bıraktı.

### Teşekkür

İrtihali sevdiklerini elim teessürat içinde bırakarak Celâl Nuri İlerinin cenaze merasimine iştirak veya taziyet suretile bizlere taltif lütfunda bulunmuş olanlara ayrı ayrı arzı teşekkürle teşekkürümüz mâni olduğundan gazete vasıtasıyla ifasına müsaade kılınan teşekkürlerimizin kabul ve hüsnütelâkki buyrulmasını dileriz.

Ailesi efradı



Çocuk Esirgeme Kurumu Karagörmük şubesi Cumhuriyetimizin 15 nci yıldönümünü münasebetle çevresindeki yoksul yavrulardan birçoğuna ayakkabı, bise ve saire vererek kendilerini sevin dirmiştir. Resimde giydirilen çocukları görüyorsunuz.

# ŞEHİR İÇİNDE

## Bir sahtekârlık davasına bakılıyor

# Deve yapılan 8000 lira

## Piyanko isabetinden sonra çıldıran bir kadının paralarını kaçırmak üzere olan garson tevkif edildi

Dün sabah, asliye birinci ceza mahkemesinde bir sahtekârlık davasına bakılmış, davanın suçlusu müddeiuminin isteği üzerine hemen tevkif edilmiştir.

İki sene evvel başlıyan hâdisenin çok meraklı, garip ve acı safhaları vardır.

Pangaltıda Ölçek sokağında oturan Madam Aznif adında bir Ermeni karısının 19 yaş'ındaki kızı Armenani Jamgoçyan 936 senesini 937 senesine bağlayan yılbaşı gecesinde bir arkadaşıyla ortaklaşa bir bilet almıştır. Binbir mahrumiyet içinde 36 senesini bitiren kız, 37 senesine 10 bin liralık bir servetle zengin olarak girmiştir. Arkadaşla ortaklaşa aldığı bilete tam 200.000 lira isabet etmiştir.

Sabaha karşı evinde müjdeyi alan genç kız, bayiden paraları da hemen almış ve ertesi gün 2 bin lirasını sarfederek 8 bin lirayı kendi ismine Osmanlı Bankasına yatırmıştır.

O güne kadar Tokatlıyan otelinde garsonluk yapan Serkis'e nişanlı bulunan genç kız parasızlık yüzünden bir türlü evlenemekte idi, annesinin hizmetçiliği ile geçinen Armenadi bu beklenmeyen zenginlik ve nişanlı ile evlenebilmek fırsatı karşısında sevince düşmüş, fakat olan şeyleri de bir

türlü sahi zannedememiştir. Bu suretle 10 gün içinde pek fazla sevince kızcağız, suurunu kaybetmiş, Şişli Fransız akıl hastanesine yatırılmıştır. Burada bütün gayretlerine rağmen kurtarılamamış, açılan taliin hemen arkasından gelen talisizlik Armenadiyi 35 gün içinde öteki dünyaya göçdermiştir.

Bu vaziyet karşısında Armenadinin Osmanlı Bankasında demir kasa için de uyuyan liracıkları da annesine kalmıştır.

Fakat, zaten ihtiyar olan Madam Aznif kızını da kaybedince hastalanmış, etrafını o güne kadar tanımadığı birtakım akrabalar, dostlar, ahbablar sarmıştır.

Bu dostlardan birisi de Dağçılık klübünde garsonluk yapan Markara'da Bulgar tebahlı bir Ermenidir. Bu açığız adam, kendini şaşırması bir halde Madam Aznifi kolaylıkla kandırması, eve bir noter getirerek umumî vekâletini almıştır.

Markar aradan birkaç gün geçince doğruca Osmanlı bankasına gitmiş, Armenavinin yatırdığı ve şimdi annesinin olan paraları çekmiş, sonra da Bulgaristana kaçmak üzere hazırlığa girmiştir.

Fakat Markarın vekâletini aldığı

gündenberi bir daha evine uğramayan Aznifi şüphelendirmiş, kendisini arayıp bulmuş, bir miktar para istemiştir. Markar, birdenbire derin bir hayrete düşmüş ve:

— Ne parası istiyorsun? Paraların yendiğinden haberin yok galiba, demiş ve kadıncağızı kovmuştur.

Bunun üzerine müddeiummilîge müracaat eden Aznif asliye birinci ceza mahkemesinde Markar aleyhine bir dava açmıştır. İşin sarpa sardığını gören Markar, işini çabuk tutmak istemiş ve pasaportunu çıkararak karısı ile birlikte Bulgaristana gitmek istemiştir. Fakat işi haber alan müddeiummilî dolandırıcıyı yolcu salonunda vapura binerken yakalamış, pasaport kazınucubince memlekette kaçmasının önüne geçmek için elinden pasaportunu almıştır.

Muhakemenin dünkü celsesinde müddeiummilî Orhan Köni suçlunun kaçması ihtimalini ve hakkında kuvvetli delilleri ileri sürerek tevkifini istemiş, mahkeme de isteği yerinde bulurak Markarı hemen tevkif etmiştir. Baştan aşağı siyahlar giymiş bir halde mahkemeye gelen Madam Aznif höngür höngür ağlıyor ve:

— Hiç değilse birkaç bin lirasını bana bırakaydı, diyordu.

## Bir kinin siparişinden çıkan dava

## Bir ecza deposundan zarar ziyan isteniyor

Yol inşaatı işleri yapan "Yol yapma şirketi", son defa Anadolu vilayetleri, mizden birinde yol yaparken kullandığı ameçeler sıtmaya yakalanmış, şirket de hemen tedbir almadan, şehri mizdeki ecza depolarından birine on bir bin liralık kinin sipariş etmiştir.

Kininler ameçeye dağıtılmış, fakat kullandığı halde hiç tesiri görülmemiştir. Vaziyetten şüphelenen şirket ilaçları tahlil ettirmiş, bunların kinin evsafını haiz olmadığını anlamış ve ecza deposu aleyhine şirket tarafından asliye birinci hukuk mahkemesinde büyük miktarda zarar ziyan istegiyle bir dava açılmıştır.

Muhakemeye evvelki gün başlanmıştır. Duruşmada şirket vekilleri kininlerden bir miktarını mahkemeye getirmişlerdi, bunların mahkemece tahlil ettirilmesini istiyorlardı.

Mahkeme, isteği yerinde bulurak Naip Meharetin başkanlığında profesör Ethem Akif, kimyager Celâl Tahsin ve adliye doktoru Enver Karandan müteşekkil bir ehli-vukufun tahlil işini yapmasına karar verdi.

Ehli-vukufun raporu geldikten sonra mahkeme kararını bildirecektir.

## Yeni köy yatı okulları

### İstrancaya Giden Kültür Direktörü Döndü

Vilâyet bütçesinden ayrılan tahsisatla bu yıl yeniden muhtelif mülhakat kazalarında köy yatı okulları açılacaktır.

Kültür Direktörü Bay Tevfik Kut ve ilk tedrisat sağlık ispekeri Mustafa Enver, ilk tedrisat ispekeri İzzet Koçak ve mimar Şemsettin Yalovanın Elmalı köyünde yapılacak yatı okulu tetkiklerini tamamlayarak Çatalca'nın İstranca köyünde yapılacak ikinci yatı okulunu tetkik etmek üzere İstranca ya gitmişlerdi. Dün gelmişlerdir. İstrancada yapılacak yatı okulunun gerek bina ve gerekse diğer teşkilâtı mevcut yatı okullarından daha büyük olmasına çalışılmaktadır.

## Silivriden Gelen Ağır Yaralı

Dün sabah Silivriden karınında ağır bir bıçak yarası bulunan Mehmet oğlu Hüseyin adında birisi getirilmiş, Gureba hastahanesine yatırılmıştır.

Yaralı aldığı yaraların tesirile bir saat sonra ölmüştür. Tabibi adli Enver Karan cesedi muayene etmiş, defnine ruhsat vermiştir.

## Bir Kadın Tevkif Edildi

Katına adında yaşlı bir kadın dün yanında iki genç ve güzel kız olduğu halde Kasımpaşada şüpheli bir halde gezerken polister tarafından çevrilmiş, hüviyeti sorulmuştur.

Buna kızan Katına kim olduğunu söyleyeceği yerde vazifesini yapan polis memurlarına hakaret etmiş, hakkında hemen bir cürmü meşhuratı tutularak dördüncü asliye ceza mahkemesine verilmiştir. Mahkeme Katınayı bir ay hapse mahkûm etmiştir.

## Askerlik dersleri

### Tekrar Haftada Bir Saate İndirildi

Geçen yıldan itibaren tatbik edilmeğe başlanan lise ve orta okullardaki kız talebenin askerlik derslerine bu yıl da ehemmiyetle devam edilecektir.

Şimdiye kadar haftada bir ders yapılması kararlaştırılan askerlik dersleri ders yılı başında iki saate çıkarılmıştır. Kültür Bakanlığında dün gelen bir emirle bu dersler yine haftada bir saate indirilmiştir.

Bütün müfredat haftada bir saat içerisinde tamamlanacaktır.

## İngiltere Konserve Yumurta İstiyor

İngiltere memleketimizden konserve yumurta almak üzere alâkadarlara muhtelif mektuplar göndermiştir. Konserve yumurtalar küçük sandıklar içerisinde istenilmektedir. Fakat konserve yumurtaların büyük sandıklarla memlekette çıkması nizamname zaruretinden olduğu için ihracat yapılamamaktadır.

Bu itibarla bu nevi isteklere cevap vermek için nizamnamede bazı tadilat yapılması lâzımgelmektedir.

## Denizbankın Avrupaya Göndereceği Talebeler

Denizbank tarafından Avrupaya gönderilecek orta mektep mezunu talebelerin imtihanı 9 ikinciteşrin çarçamba günü sabah saat 9 da yapılacaktır.

İmtihan Haliçteki yeni fabrika salonunda yapılacaktır.

## Suvak, Cuhuriyet Ve Etrüsk Tamir Edilecek

İzmir körfezinde çalışmakta iken Adalar ve Yalova hattına alınan Suvak vapuru görülen lüzum üzerine İstinye atölyelerine tamir ettirmek üzere alınmıştır. Bu vapur tamir edilip eski haline getirildikten sonra Yalova hattına tekrar seferlere konacaktır. Bundan başka yine aynı atölyelerde Cumhuriyet ve Etrüsk vapuru da alınmıştır. Etrüsk vapurunun Almanyada tecrübeler yapıldığı sırada süratini kaybettiği görüldüğünden atölyelere alınmıştır.

## Madam Atina

### Dün Eve Devam Eden Bazı Kadınlar Dinlendi



Kaçakçılığı meydana çıkaran Boneval.

Dördüncü sorgu hâkimliğince yapılmakta olan Madam Atina tahkikati ilerlemektedir. Evvelki gün Madam Atina'yı muayene eden tabibi adli Enver Karan, kendisinin hasta olmadığını tesbit etmiş bu yolda rapor vermiştir. Bunun üzerine ikinci tahliye talebi de red edilmiştir.

Dün sabah gümrük muhafaza teşkilâtı memurlarından ve Madam Atina'nın evine devam ettikleri anlaşılan bir kaç kadın dinlenilmiştir.

Dinlenenler arasında şebekesi meydana çıkarılan gümrük muhafaza teşkilâtı İstanbul amiri Süleyman Bannoval da vardı. Süleyman Bannoval bir arkadaşımıza:

— Şimdiye kadar meydana çıkarılan işler Madam Atinanın faaliyetinin yüzde birini bulmaz. Tahkikata bütün gayretimizle devam etmekteyiz. Birkaç güne kadar tasavvur edemeyeceğiniz derecede karışık işler karşısında kalacaksınız." demiştir.

## Üniversitenin 4 yıllık bilânçosu

### 305 Telif, 138 Tercüme

Üniversitenin son dört yıllık ilerlemesine ait olmak üzere Rektörlük bir bülten nesretmiştir. Bu bültene göre, 934 yılında talebe sayısı 2930, 1935 de 3336, 1936 da 3837, 1937 de 4788 dir.

Üniversite yine 934 de 219, 935 de 504 936 da 449, 937 de 507 mezun vermiştir.

934 yılında Üniversitede 20 enstitü bulunmakta idi. Son seneye kadar bu miktara 10 enstitü daha ilâve edilmiştir. Bunlar rasathane, biyoloji, radyoloji ve umumî tıp tarihi enstitüleridir.

Üniversitede 305 telif eser yazılmış, 385 etüt, 1380 de tercüme eser vücutte getirilmiştir. Hastanelerde mevcut bulunan 697 yatağa 1105 yatak daha ilâve edilmiş ve beş yıl içinde 18299 hastaya bakılmıştır.

## El Dokuma Tezgâhları Kongresi

Yarı Ticaret ve Sanayi Odasında öğleden sonra mühim bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda bütün el dokuma işiyle alâkadar küçük esnafla yazma ve dokuma kooperatifinin bütün azaları hazır bulunacak kongreye gönderilecek murahhas intihap olunacaktır. Bundan başka kongre riyasetine verilmek üzere hazırlanmış raporlar da esaslı bir şekilde gözden geçirilecektir.

## Bazı Vapurlar Halice Alındı

Denizbank idaresi, Yalova ve Adalar hattında çalışan vapurları çok esaslı bir şekilde tamir etmeğe karar vermiştir. İlk olarak bu maksatla Burgaz, Heybeli, Kınalı, ve Basra vapurları Haliçteki fabrikaya alınmışlardır.

Bu vapurların çok esaslı bir şekilde tamir edilecek ve yeni bir hale getirileceklerdir. Vapurların mefrugatı ve kazanları da değiştirilecektir. Diğer yakın sahillerde çalışan vapurlar da sırasile Halice alınacaktır.





# Manisada imar hareketleri

## Her tarafta hızla çalışan amelelerin çekiş sesleri duyuluyor

Manisa. (Hususi) — Manisa şimdiye kadar görmediği imar hareketine kavuşmuştur. Memleket kısa bir zamanda çok değişti. Her tarafta bir çekiş sesi duyulmaktadır. Şehrimize ilk ayak basanlar muhakkak ilk görüşünde bu şehirde hummalı bir imar faaliyetinin mevcut olduğunu anlarlar. Bu faaliyet tabiidir ki vilâyetin başında bulunan değerli ve çalışkan ilbayra medyundur.

Yapılan eserler şunlardır:

150 yataklı memleket hastanesi, bugün yeniden ve binlerce halkın muvacehesinde ve alkışlar arasında temeli atılan çocuk ve doğum bakımevi. Doğum başdoktoru müteahhas Raif Yesari bu müessesenin faydaları konulu etrafında bir söylev söylemiş, onu müteakip Sıhhiye Müdürü de bir söylev vermiştir. Vali doktor Lütfi Kırdar da yapılan bu işlerin istikbaldeki önemini tebarüz ettirmiş, çok alkışlanmıştır. Bugün bu temelatma töreninden başka kitapsarayının da açılış töreni yapılmıştır. Ayrıca uzun yolun da keza açılış yapılmıştır. Memlekete kazandırılmakta olan eserler memleketin her sahasında bir varlık ve bir canlılık vücutte getirmektedir. Ekonomik dürumunda bu yıl çok iyi inkişaflar görülmüştür. Üzümlün alıcısı çok olması ve neferge diye tanılan üzümün de dahilinde sarfedilerek şarap imal işi zürra elinde toplu üzüm bırakmamaktadır.

Zürra eline giren yüzlerce lira köylümlüğün yüzünü güldürmektedir. Şarap fabrikası inşaatı çok ilerlemiştir. Bugün temeli atılmış olan inşaatın ilerlemesi bir gün meselesidir.

Vilâyetimizde hummalı bir çalışma hareketi mevcuttur. Bittabi bu hareketleri yazmakla tarife imkân göremiyorum. Bunlar ancak memleketimizi gelip görmekle kabil olabilir. Cumhuriyetimizin on beşinci yıldönümü mü-nasebetiyle açılış ve temelatma törenleri yapılan işleri aşağıya sıralıyorum. Şu vaziyet gösteriyor ki, vilâyetimiz bugün her alanda durmayıp çalışıyor.

**Merkezde:** Stadyum, tenis yeri, yazlık sinema, kışık sinema, spor klüp, Atatürk asfalt yolu, Manisa - Mene-men yolu, Manisa - Reşadiye yolu, Manisa Uzunyolu, Kitapsaray, kız enstitüsü, Halk parkı, topçu alayı ahırları, Çobanisa ilk mektebi, Lâtime köyü yiyecekleri pis tutan ailelere ceza kesilmektedirler.

Bizde bu cihet daima ihmal edilegelmiştir. Halbuki umumî sağlık bakımından çok ehemmiyeti haizdir. Netice şu:

Şehrin sağlık bakımından küçük de olsa üzerinde ısrarla durulacak tarafları vardır ve bunların ihmal edilmemesi, büyük zararlar verebilir.

Sıhhi şartlara riayet edilmeyen yemekhanelere gelince, bunların da önü alınmak için bir fikir ortaya atıyoruz: Esnaf için şehirde ucuz fakat temiz aşhaneler açmak; birçok esnaf, ucuz ve temiz aşhanelerin bulunmaması yüzünden peynir ekmeğe yemeği tercih etmektedir. Halbuki öğle ve akşam yemekleri için büyük yemekhaneler açılır, ucuz yemek verilirse kazançları çok az olan bu sınıf yurttaşın gıda ihtiyaçları temin edilmiş olur.

Bir vakitler, esnaf cemiyetlerinin esnaf için ucuz yemek verecek aşhaneler açacağı yazılmıştı. Her şeyden evvel bir insan için birinci plânda düşünülecek iş temiz gıdadır. Yemeklerin yukarıda saydığımız küçük aşhanelerde temin edenler, kendilerine lazım olan kalorileri almamaktadırlar. Her ne suretle olursa olsun bunu temin etmek, sıhhi şartlara riayet etmeyen yiyecek maddesi satanları şiddetle takip etmek şehir sağlığı noktasından çok mühim bir meseledir.

N. A.



Doğum ve Halkevinin temelatma merasiminden bir intiba

ilkokulların açılışı, doğum evi, tümen karargâhıdır.

**Akhisar kazasında:** Talebe yurdu, elektrik santrali, merkez jandarma karakolu, Arabacıyüz, Sünnetler köyleri ilkokulları, Ballica köy odası, Kayaklı köy buğday ayıklama binası, Sutgüli Yaşlanmış köyü yolu Saracoğlu - Beyoba köyü yolu, Hamidiye - Ballica - Dereköy - Erdelli - Arabacıyüz köy yolları, Süleymanlı köy - istasyon yolu, Selendi - armara köy yolu ile Yenice - Selendi köylerinin yollarının açılışı ve Halkevi, belediye, Tayyare Cemiyeti binalarının da temelatma törenleri yapılmıştır.

**Salihli kazasında:** Kurutma finali, Üzümlü Kurumu deposu, Salihli - Bozdağ yolu. Allahdeyen köyünde jandarma karakolu, Durasil, Çapaklı, Yukarı Poyraz, Kemer yollarında Atatürk büstlerinin açılış törenleri, ortamektep, gazhane, dispanser, yağpazarı, umumî pazar yeri binalarının da temelatmaları yapılmıştır.

Emir banyolarında on iki odalı otel ile belediye hamamının açılışı ve büyük zahire loncası, dispanser, kenjer köyü ilkokulunun temelatma törenleri icra edilmiştir.

**Kırkağaç kazasında:** Kırkağaç hükümet konağı binası, elektrik santrali, Kayayeri elektrik santrali, Bakırköy santrali, Gelenbe nahiye merkezinde fidanlık, zahire loncası. Kırık, Gebeler ve Kocaiskan köylerinde de ilkokullarla Hamutlu köy odasının açılışları ve Bakırköy, İlyaslar, Karakurt köyleri odalarının temelatma törenleri yapılmıştır.

## Fransız - Alman

(Baş tarafı 1 incide)

"Deyli Herald," gazetesi de Fransa ile Almanya arasında bir ademi tevazüv paktının akdi görüşüleceğini yazmaktadır. Yine bu gazeteye göre Fransa ile İtalya arasında da bir Akdeniz anlaşması yapılması mevzu bahis olmaktadır.

Paris, 5 (A.A.) — Matbuat Çemberlayn ve Halifax'ın Londra seyahatleri hakkında tefsirlerde bulunmaktadırlar.

Le Jurnal gazetesinde Saint - Brice şöyle yazıyor:

"Bu büyüklük ve iyi bir haberdir. Aradaki samimî itilâfın bu yeni tezahürü bu anlaşmaya bütün kıymetini veriyor. Beynelmillel hayatın yeni bir safhasının başında bulunuyoruz. Bunun aksülâmelleri Avrupalının çerçevesini fazlasıyla aşacaktır. Bizim eski kıtamızda evvelâ Münih itilâfının İtalyaya yaklaşmanın İspanyol meselesinin neticelerini derpiş etmek lâzımdır. Bunlardan başka Fransa ile İngilterenin Arapların galeyânı meselesinde de uğraşmaları lâzımgeliyor. Bu pek nazik bir meseledir.

Samimî itilâf pek nadir ahvalde daha faydalı bir şekilde tezahür etmiştir.

## Bir aile faciası

### Karısını Bıçakla Yaralılarak Öldürdü

Balıkesir — Edremitin Araplar köyünde kanlı bir aile faciası olmuş, bir adam karısını bıçakla öldürmüştür.

Araplar köyünden Kadir oğlu 25 yaşlarında Mehmet ile karısı 20 yaşlarında Zehranın bir müddetten beri arası kıskançlık yüzünden açılmış, karı, koca son günlerde sık sık kavga etmeğe başlamışlardır.

Bir gün önce aralarında gene böyle bir kavga olmuş. Mehmet eline geçirdiği bıçakla karısının üzerine hücum etmiş ve bıçakla Zehrayı göğsünden ağır surette yaralamıştır. Kanlar içinde yere yuvarlanan kadın çok geçmeden ölmüştür. Katil yakalanmıştır.

### Çigili Suyu

Konya — Ilgın kasabası kenarından geçen Çigil suyunun mecrası dolmuş ve bir kısım yerleri çökmüş olduğundan bu yıl mecranın bozuk yerlerinin onarılması için küçük çalışmalardan artan paranın sarfı, yetiştirmediği takdirde küçük ırmakların temizlenmeleri hakkındaki kanuna göre bedeni mükellefiyet olarak faaliyete geçilmesi tensip edilmiş ve sitma mücadele reisinin huzuriyle yerinde yapılan incelemeler neticesinde bu işin yapılması komisyonca karar altına alınmıştır.

Bunun iyi semereler vereceği muhakkaktır.

Le Jur-Echo.de Paris İngiliz ve Fransız nazırlarının meşgul olacakları İspanya meselesinden bahsetmekte ve şöyle demektedir:

"Emin bir menbada öğrendiğimi ze göre, Çemberlayn Fransa, İtalya ve İngiltere müttehid hareket ettikleri takdirde pek yakında bir tavassuta teşebbüs etmek imkânı hâsıl olacağından emindir.,"

Aynı gazetede Pietri şöyle yazıyor:

"Bir gün eğer Almanyanın müstemleke talepleri ıleri sürülecek olursa şurasını iyi bilmelidir ki Fransa bu hususta yalnız kendisine müracaat edilmesini hiçbir zaman kabul etmeyecek ve bu teklifi ancak İngiltere, Belçika ve Japonya ile birlikte tetkik etmeğe razı olacaktır.,"

Epoque gazetesinde Donnadie diyor ki:

"Asıl mesele demokrasilerin dikta-törlüklerle münasebetlerini tayin etmektedir. Fransa ile İngilterenin dikta-törlükle idare edilen memleketlerle hangi şartlar altında uyusabileceklerini tesbit etmek lâzımdır. İngiliz ve Fransız nazırlarının mülâ-

## Karpat Ukraynası

Nafia işleri için

### Almanyadan bir kaç müfreze istedi

Prag, 5 (A.A.) — Karpat Ukraynası Nafia nazırı Almanyanın Karpat Ukraynası hükûmetine en müstacel nafia işlerini yapmak üzere "iş cephesi, müfrezelerinden birkaçını göndermeği teklif ettiğini bildirmiştir.

### LEHİSTANDAKİ HADİSE

Varşova, 5 (A.A.) — Dün öğleden sonra Lvov'da Lehistanlı nasyonalist talebelerle Ukrayna ahali arasında çarpışmalar olmuştur. Üniversite tarafından tertip edilen bir mitingi müteakip talebeler bir alay teşkil ederek bir Ukrayna otelinin önüne gitmişler ve otelin camlarını kırmışlardır. Otelden ateş edilmesi üzerine talebeler de aynı suretle ateş ederek mukabele etmişlerdir.

Polis nümayişçileri dağıtmış, otelde araştırmalar yapmış ve üzerlerinde tabanca bulunan 10 Ukraynalıyı tevkif etmiştir.

Talebeler Ukrayna ticaret merkezinin önünde tekrar toplanarak mağazalara hücum etmişlerdir. Halk, nümayişçileri taşa tutarak mukabele etmiştir.

Polis 30 talebeyi ve 50 Ukraynalıyı tevkif ederek sükûneti iade etmiştir. Sokaklarda polis devriyeleri dolaşmak tadır. Birçok kişinin yaralandığı söylenmektedir.

### MACARLARIN İŞGALİ

Budapeşte, 5 (A.A.) — Macar kıtaları bugün yalnız dört nahiye ve beş kasabayı ihtiva eden dar bir arazi parçasını işgal edeceklerdir. Bu mmtakanın işgali bugün öğleden sonra tamamlanmış olacaktır.

\*\*\*

Budapeşte, 5 (A.A.) — Tuna üzerine kurulan iki muvakkat köprüden bugün Macar ordusu eski Çekoslovak - Macar hududunu geçerek kurtulan halıkın coşkun sevinç tezahürleri arasında Viyana kararıyla Macaristana iade olunan topraklara girmiştir.

• • •

Budapeşte, 5 (A.A.) — Macar telegraf ajansı Macar kıtalarının saat 10 da "Orta Avrupa saati, Macar - Çekoslovak hududunu geçtiklerini bildirilmektedir.

### MUVAKKAT BİR HUDUT

Budapeşte, 5 (A.A.) — Bratislav'da müzakerelerde bulunmakta olan Macar - Çekoslovak askerî komisyonu, hudut komisyonu tarafından katı hudut çizilinceye kadar meriyette kalmak üzere Çekoslovakya ile Macaristan arasındaki yeni hattıfashı tesbit etmiştir. Bu hattıfashı, katı hudut üzerinde hiçbir vehile müessir olamayacaktır.

Çekoslovakya, Çekoslovak ordusunda askerlik etmekte olan Macarları derhal terhis edecektir.

Çekoslovakya Macarlardan tekâlifî harbiye suretiyle alınmış olan at ve arabaları da derhal iade edecektir.

İki ordu arasında herhangi bir hâdiseye mani olmak için Macar ordusu ile geri çekilecek olan Çekoslovakya

katından yeni bir dörtler konferansı çıkarsa, hayret etmeyiz.,"

Excelsior şöyle yazıyor:

"Çemberlayn ile Lord Halifax'ın ziyaretleri bütün dünyaya Paris - Londra mihverinin metnetini ve Fransız İngiliz işbirliğinin devam ettiğini isbat edecektir. Marsilyada söyledikleri nutuklarda Başvekil, ile hariciye nazırı pek haklı olarak bu işbirliğinin "Fransanın harici siyasetinin temelini," teşkil ettiğini tebarüz ettirmişlerdir.,"

Ere Nouvelle, gazetesine, şöyle yazıyor:

"İtalya ile normal diplomatik münasebetler tekrar teassüs ettiği takdirde Paris görüşmelerinin son derecede kolaylaşacağını unutmıyalım.,"

ordusu arasında işgal zamanına müntehasır olmak üzere üç kilometrelik bitaraf mntaka muhafaza edilecektir.

### Kral Naibinin Beyannamesi

Budapeşte, 5 (A.A.) — Magyaroslovakya'nın biraz şimalinde şimdiye kadar Macaristan - Çekoslovakya hududunu teşkil eden Tuna nehri, bu sabah, yüzlerce kişinin alkışları arasında Macar taları tarafından geçilmiştir.

Macaristanın bütün şehirleri donatılmış ve her kilisede ruhanî âyinler yapılmıştır.

Kral naibi Amiral Horti, elde edilmiş arazi halkına hitaben neşrettiği emirnamede şöyle söylemektedir:

"İztrâp seneleri artık nihayete ulaşmıştır. Sen - Etyen tacının guaları, tük hepinizin üzerinde parlamaktadır. Macar milleti, sizi iştihak ve aşkla bekliyor.,"

### Paris Elçisi Prağa Çağrıldı

Prag, 5 (A.A.) — Çekoslovakya'nın Paris elçisi Osusky Prağa davet edilmiştir. Millî birliğin organı olan Narodni Listi gazetesinin bildirdiğine göre, elçi, Şvalkovskiden evvelki hariciye nazırı tarafından takip edilmiş olan harici siyasetin tasfiyesine medar olacak malûmatı vermek üzere hükûmetle temas edecektir.

### Macar - Slovak Hududu

Bratislavya, 5 (A.A.) — Macar - Slovak hudut tahdit komisyonu, yakında Viyanada veya Bratislavya'da toplantı yapacaktır. Çekoslovak murahhasları bugün Bratislavya'da toplanarak yeni mmtakaların Macaristana ilhakı neticesinde kesilen münakalat meselesini görüşeceklerdir. Bu hususta bir karar varılacağı ümit edilmektedir.

### Macar Kıtaları İşgale Başladı

Bratislavya, 5 (A.A.) — Slovakya tarafından terk edilen arazinin Macar kıtaları tarafından işgaline bu sabah başlamıştır. İlk olarak Medve ve Medvejava mahiyeleri civarında kâin Şuldası işgal edilmiştir. Karpatlar Ukraynasında Macar kıtaları bu sabah Uzhorod, Mukasevo ve Berehovo mahiyelerine girmişlerdir. Bu şehirlerdeki Karpat - Ukrayna idarî teşekkülleri çekildikten sonra millî komiteler varılacağı ümit edilmektedir.

Millî komiteler Macar ordusuna teslim edilmek üzere umumî binaları işgal etmişlerdir. Bu komitelerin aralarında sokaklarda inzibatı temin edecekleri de vardır.

### Prağdaki Alman Üniversitesi

Prag, 5 (A.A.) — Toledni List gazetesinin salâhiyettar bir menbada bildirğine göre, Prağdaki Alman Üniversitesi ile Prağdaki Alman mektepleri Südet memleketine nakledileceklerdir.

## KURUN

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim - satırı sonundan itibaren ilân sayılarında 40, 100 sayılarında 50 kuruş; dördüncü sayfada ikinci ve üçüncüde 2, birincide 4, beşinci ve altıncıda 5 liradır.

Büyük, çok devamlı, klışelî, renkli ilânlar için ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim - satırı 30 kuruştur.

Ticaret mahiyette olmayan küçük ilânlar için:

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenerinin bir defası beş kuruştur. Dört satırı geçen ilânların bir satırını beş kuruştan hesap edilir.

ane hizmet kuponu getirirler.

çük ilân tarifesi yüzde 25 indirilir.

KURUN hem doğrudan doğruya, hem de idare yerinde, hem Ankara caddesinde Vakit Yurdu altında KEMAL EDİBİR İREN İlan Bürosu eliyle ilân kabul eder.

(Büro numarası: 20335)



## RADYO

6 - 11 - 38 PAZAR

12.30 Müzik (küçük orkestra): Der göt-  
ter Triumphmarsch - (Hartman), Chant  
nuptial (Rimsky - Korsakoff), Chanson  
Triste (Tchaikovski), Musette (Offen-  
bach), Narcissus (Etherbert Nevin), Ideale  
(Paolo Tosti), 13 Saat ayarı ve haberler.  
13.10 Müzik (Yurt havaları ve muhtelif şar-  
kılar), 14 Konuşma (Ev kadını saati), 14.15  
- 14.30 Müzik (Operet seleksiyonu), 17.30  
Müzik (Danslı pazar çayı), 18.30 Saat ayarı  
ve haberler, 18.40 Müzik (İncesaz faslı),  
19.15 Müzik (Halk oyunları ve türkülleri),  
20 Müzik (Riyaseticumhur bandosu - Şef:  
İhsan Künçer): Zepplin - Marş (C. Teike),  
Vals de concert (A. Glazounov), Richilde  
uvedtür (G. Pres), Homoresk (Anton Dvo-  
rak), Gallirhoe - No. 4 pas de cymbales  
(C. Chaninade), Toccata et Fugue en Re  
mineur (J. S. Bach), 21 Saat ayarı ve arap-  
ça söylev, 21.15 Varyete, 21.35 Müzik (Kü-  
çük orkestra): Zigeunerliebe - Potpuri -  
(F. Lehar), Vie einst im Mai - Potpuri, (A.  
Eckstein), Ta bouche - Potpuri - M. Yvain,  
Die zirkusprinzessin, Potpuri (E. Kalman),  
22.15 - 23 Son haberler ve yarınki pro-  
gram.

## Dünkü Hava

Hava yurdun Kocaeli, Ege bölgeleri orta  
ve cenubi Anadolunun garp taraflarında  
bulutlu, Trakya, Karadeniz kıyılarında çok  
bulutlu ve mevsiz yağışlı; diğer kısımlar-  
da kapalı ve yağışlı geçmiş, rüzgârlar Ege  
ve cenubi Anadoluda şimali, Trakya, Kocae-  
lide garbi ve diğer yerlerde umumiyetle  
cenubi istikametten orta kuvvette, Kara-  
denizin garbi taraflarında batıdan kuvvet-  
lice esmiştir.

İstanbulda hava kapalı geçmiş, rüzgâr  
garbi istikametten saniyede 3-5 metre hız-  
la esmiştir. Saat 14 de hava tazyiki 759.4  
milimetre idi. Sühunet en yüksek güneşte  
46.6, gölgede 15.8 ve en düşük 6.1 santi-  
grat kaydedilmiştir.

## LİMANDA

## BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

(Akse - 16 Karadenize), (Uğur - 0.20  
İzmit), (Marakaz - 16 Mudanyaya), (Ko-  
caeli - 9 İmroza), (İzmir - 11 İzmir)  
kalkacaktır.

## GELECEK VAPURLAR

(Erzurum - 12.30 Karadenizden), (Ma-  
rakaz - 11.35 Mudanyadan) gelecektir.

Orman Harita Dairesi  
Kuruluyor

Fotogrametri usulü ile orman har-  
italarının yapılmasını temin mak-  
sadiyle Ziraat Bakanlığına bağlı bir  
orman harita dairesi kurulması hak-  
kında bir kanun projesi hazırlanmış-  
tır. Projenin ihtiva ettiği esaslara  
göre Ziraat Bakanlığı orman genel  
komutanlığına bağlı bir orman harita  
dairesi kurulacaktır. Daire reisi  
Tüm komutanı salâhiyetini halz bu-  
lunacaktır. Orman harita dairesi-  
nin memur ve müstahdemleri vazife  
dolayısıyla askerî mahkeme kanunu  
ile askerî ceza kanununa tâbi ola-  
caklardır. Bu kanunun neşrinden  
sonra harita genel direktörlüğünden  
ayrılmış olan mütehasşisların orman  
harita dairesinde çalışmaları harita  
genel direktörlüğünün muvafakatine  
bağlı olacaktır. Haritalar fennî e-  
saslara göre yapılacak ve bu esaslar-  
ın tatbikine ait fennî esasları mü-  
rakabe ve kontrol harita genel di-  
rektörlüğünün salâhiyeti dahilinde  
bulunacaktır.

İdari ve fennî işlerine memur ve  
müstahdemlerinin tayin ve çalışma  
usullerine ait esaslar Ziraat Bakan-  
lığınca tesbit olunacaktır.

## Teşekkür

Gazetemizin 22 nci yılmı idrak et-  
miş olması dolayısıyla büyük teveccüh-  
lerle bizi, gerek mektupla, gerek gaze-  
telerle kutlamak lütfunda bulunan o-  
kuyucu ve arkadaşlarımıza, teşekkür  
ederiz.

## Öüm

Emekli General Osman Teomanın oğ-  
lu Muzafer Teoman uzun zamandanber-  
ri müptelâ olduğu hastalıktan kurtula-  
mıyarak dün sabah eniştesinin evinde  
vefat etmiştir. Cenazesi dün kaldırıl-  
mıştır. Allah rahmet eylesin.

Amerikanın esrarengiz cinayeti  
Niçin öldürdüm?Bir gece iki kadın ve bir erkek üç kişiyi öldüren  
katil kim?

1  
Nevyorkta Robert Irvin ismi-  
de bir heykeltraşın, kiracı ola-  
rak bulunduğu evin sahibinin kı-  
zı ile karısını ve aynı evdeki di-  
ğer bir kiracı olan bir İngiliz ö-  
ldürdüğünü yazmıştı.

Geçen sene olan bu cinayetin  
tahkikatı nihayet bitmiş ve Irvin  
in muhakemesine başlanmıştır.  
Katil deli mi? Avukatı bunu id-  
dia ediyor ve kurtaracağını da  
zannetmektedir. Samuel S. Lie-  
bovitz isimindeki bu avukat meş-  
hur bir adamdır ve yirmi sene-  
denberi müdafaasını üzerine al-  
dığı bütün cânileri idam cezasın-  
dan kurtarmıştır.

Amerikada şimdiye kadar gö-  
rülmemiş bir cinayet ismi veri-  
len hadise bu gün Amerikalıları  
hakikaten çok alâkadar etmekte-  
dir ve Hauptman hâdisesinden  
sonra o kadar büyük bir alâka ile  
takip edilen yegâne dava budur.

Mahkemede iddia makamını  
Nevyork mahkemesinin meşhur  
müddeiumumisi ve iki sene son-  
raki seçimler için cumhurreisi  
namzetlerinden biri olan Edmund  
Devey işgal etmiştir. Bunu, bir  
müddet evvel Hines davası ile  
uğraştığı ve bugün seçim müca-  
deleleri ile meşgul olduğu halde  
bizzat kendisi istemiştir.

Bugün neşriyatına başladığı-  
mız bu yazı serisinde cinayetin  
hangi serait altında işlendiğini,  
katilin nasıl hareket ettiğini,  
meşhur bir Amerikan muharriri-  
nin kaleminden ve bir roman gi-  
bi okuyacaksınız.

1937 senesi Paskalya günlerin-  
de, Nevyorkta, Saat gündüz  
öğleden sonra üç, Elli ikinci cad-  
dedeki orta halli bir apartmanın  
merdivenlerinden yukarı iki er-  
kekle bir kadın çıkıyorlar.

Erkeklerden biri oldukça yaşlı:  
Bu, halıcı Jozef Gedeon'dur. Kı-  
sa boylu, zayıf bir adam olan Jo-  
zef altmış yaşlarında var. Pazar  
günlerine mahsus elbiselerini giy-  
miş bir işçiye benziyor.

Yanıdakilerden biri büyük  
kızı Ethel; erkek de onun kocası  
avukat Jozef Kudner.

Onlar yukarı çıkarlarken mer-  
divenlerden aşağı, apartmanın  
üçüncü katında oturan Kanbin-  
yos'lar iniyor. Bunlar bir Rum  
ailesidir. Gedeonla kızının ve da-  
madının yukarı çıktıklarını gö-  
rünce selâmlıyorlar:

— O! Merhaba Mister Gedeon!  
Demek karınızı görmüye geliyor.  
sunuz yine ha?..

Gedeon'la karısının kavga edip  
darıldıklarını apartmandakilerin  
hepsi biliyor. Kavganın sebebi  
şudur: İhtiyar halıcı mütemadi-  
yen karısına "Veronika'nın ter-  
biyesine dikkat etmiyorsun!", di-  
ye darılır.

Daha ziyade Ronni ismi ile ta-  
nınmış olan Veronika tehlikeli  
derecede güzel bir kızdır ve a-  
partmanda kendisine hayran ola-  
nlar bu hislerini açığa vuran-  
lar haddinden fazladır.

Dördüncü kata çıkıyorlar. Ge-  
deon kapıyı çalıyor. Ses yok. Bir  
daha, bir daha çalıyor. Kapıyı  
gelip kimse açmıyor. Evde kimse  
yok. Her halde Gedeon'un karısı  
dışarı çıkmıştır.

Bununla beraber, adam zili  
çalmakta ısrar ediyor. O zaman  
içerden köpeğin sesi işitiliyor.  
Misis Kudner köpeğin sesinden  
tanyor: Kız kardeşinin köpeği  
bu. O halde Veronika evde ola-  
cak. Çünkü sokağa çıktığı zaman  
daima köpeği de yanına alır.

Gedeon tekrar zili çalıyor. Bu  
sefer mütemadiyen havlamakta  
olan köpek susuyor.

## KORKUNÇ BİR MANZARA

Bu sessizlik içinde birbirlerine  
bakıyorlar. Ethel kocasının ko-  
lunu tutuyor.

Korkuyor. Niçin? Sebebinin ken-  
disi de bilmiyor.

Bu korku iki erkeğe de geçiyor  
ve derhal kapıyı omuzlayarak iç-  
eri giriyorlar.

İçeri girer girmez karşlarına  
gelen kısımda kimse yok... Ya-  
tak odasına doğru gidiyorlar...

İçeri yaklaşır yaklaşmaz Ethel  
bir çığlık atıyor ve düşüp bayı-  
lıyor...

Veronikanın çırpıklak vücudu  
karyolanın üzerine uzanmıştır.  
Boynunda siyah siyah boğma iz-  
leri var. Karyolanın altında da  
annesinin cesedi bulunuyor.

Kudner, dili tutulmuş bir hal-  
de, oraya yıkılıyor. Gedeon der-  
hal telefona koşuyor ve, korku-  
dan, heyecandan kısılan sesi ile  
polise haber veriyor.

Polisler geliyorlar ve o odadan  
başka yandaki odaya da girip ba-  
kıyorlar. O zaman öteki odada,  
demir bir karyolanın üzerinde,  
başının etrafı phtlaşmış kanlar-  
la kaplı, bir ceset daha buluyor.



Öldürülenlerden Veronika.

Bu, Frank Birnes'dir. Bundan  
iki ay kadar evvel gelmiş, Gede-  
on'ların bir odasında kiracı ola-  
rak yatmaya başlamıştı.

## TAHKİKAT BAŞLIYOR

Bu hâdiseden bir müddet ev-  
vel NevYorkta bir cinayet daha  
olmuştu. Mis Titterton isminde  
bir kadın muharririn öldürülmesi  
bütün şehri heyecana vermişti.  
Fakat, üç kişinin ölümü ile neti-  
celenen bu 52 inci cadde cinaye-  
ti onu bastırıyor ve herkes bu ü-  
çüzlü cinayete meşgul olmuşa  
başlıyor.

Yalnız, Titterton cinayetinde  
fail bulunamamıştı. Onun için  
halk acaba bunda da katil mey-  
dana çıkarılamıyacak mı? diye  
düşünüyor.

Polisler evde tahkikata girişi-  
yorlar. Odalardaki eşyalardan  
hiç biri eksik değil. Evdeki pa-  
ralar, mücevherler, her şey ol-  
duğu yerde..

Adliye doktoru da kadınların  
katil tarafından hiç bir tecavüze  
uğramadığını söylüyor.

Yüzlerce polis hafiyesi derhal  
işe giriyor. Evde bulunan izler  
üzerinde yürüyorlar. İçlerinden  
ikiisi Massachusetts devleti dahilinde  
North Adams şehrine gidi-  
yorlar ve orada bir genci tevkif  
ediyorlar.

Bu, Gedeon'larla beraber aynı  
apartmanda oturanların polisle-  
re Link veya Links diye bahset-  
tikleri bir gençtir. Asıl ismi Lin-  
coln Havzer'dir ve meşhur bir  
doktorun oğludur.

Linkola Cumartesi akşamı  
NevYorkta imiş ve geceyi Ronni  
ile beraber geçirmiş, sonra onu

evine kadar getirmiş bırakmış.

Fakat, gençten şüphe etmemin  
imkânı yok. Çünkü apartmana  
bile girmedigi ve kapının önün-  
den ayrılıp da gece North A-  
dams'a hareket ettiği tesbit edi-  
liyor. Pazar günü de evinden dış-  
arı çıkmış değildir.

Linkoln Havzer sekiz aydan -  
beri Ronni ile görüşmektedir ve  
onunla evlenmek arzusunda.

Polislerin ondan sonraki şüp-  
heleri de boş çıkıyor. Bu sefer  
kendisinden şüphe edilen genç  
Links'in eniştesi Stefan Butler -  
dir. Stefan NevYorkun çok yük-  
sek ailelerinden birine mensup-  
tur. O da gece Ronni ile beraber  
bulunmuştur. Fakat, karısı ile  
beraber pek geç kalmadan evle-  
rine dönmüşlerdir...

## RİNİNİN MAZİSİ

Cinayetlerin üzerine üç gün  
geçmiş, fakat tahkikattan henüz  
bir şey çıkmamıştır. Bilâkis araş-  
tırmalar gittikçe girift neticeler  
vermektedir.

Öldürülenlerin evinde yapılan  
ilk araştırmada sayfa ları alfabe  
sırası ile harflere ayrılmış küçük  
bir cep defteri bulunuyor. Bu  
defterde 170 ten fazla adres var-  
dır. Adres sahiplerinin hepsi de  
erkek...

Bunların Veronika'nın konuş-  
tuğu erkeklerin listesi olduğu an-  
laşıyor!

Listenin en başında gelenler-  
den biri; Robert Flover, Ronni-  
nin ilk kocasıdır. Onun katil ola-  
cağına dair hiç bir şüpheye dü-  
şülüyor. Çünkü iki senedenberi  
Veronika ile bir kere olsun gör-  
müştür.

Fakat, sorguya çekildiği za-  
man polis in işine yarayacak bazı  
malûmat veriyor:

— Ronni ile 1933 te tanıştım.  
Kendisini görür görmez sevdim  
ve derhal evlendim. Bir iki ay  
gayet mesut yaşadık. Sonra ara-  
mızda geçimsizlik başladı. Ronni  
o tarihte on beş yaşında bile  
yoktu.

"Baktık ki artık geçinememize  
imkân yok, ayrılmaya karar ver-  
dik. Henüz resmen evlilik yaşın-  
da bulunmadığı için ayrılmakla  
boşanmış vaziyete girdik. O za-  
mandanberi de kendisini bir da-  
ha görmedim.."

Ronni, Robert Flover'den ayrı-  
lıktan sonra sahne hayatına  
atılıyor ve talihi bu sahada de-  
nemek istiyor.

Evvelâ bir "Bürlesk", tiyatro-  
sunda çalışmaya başlıyor. Ame-  
rikada bu isim verilen tiyatrolar.  
da artistler, yarı karanlık bir  
sahne üzerinde söylenerek, çıplak  
numaralar yapıyorlar.

Fakat Ronninin ilk defa olarak  
bu rolde sahneye çıktığı akşam,  
polisler geliyor ve tiyatroyu ka-  
patıyor. Oğün, bu gibi tiyatroların  
kapatılması için, kardinallığın  
müracaatı üzerine, belediye tara-  
fından emir verilmiştir...

Ronni çok güzel bir kızdır.  
Bunun için, ne daktilo olabiliirdi,  
ne de bir mağaza satış memure-  
si olarak çalışabiliirdi. Nihayet  
ressamlara ve afişçilere modellik  
etmeye başlıyor.

Az zaman sonra Ronni Nev-  
yorktaki ressamlar ve sanatkar-  
lar arasında meşhur bir sima o-  
luyordu. Defterindeki yüz elli  
ismi de bu sayede topluyor...

## SUÇLU GEDEON MU?

Cinayetin ertesi günü Nevyor-  
kun o zamanki müddeiumumisi  
William Doc, Mister Gedeon'u  
çağırıyor ve kendisini bizzat sor-  
guya çekiyor:

(Devamı var)

Bir Çin heyeti  
AnkaradaKültürün Mahiyette  
Temaslarda Bulunuyor

Yakın Şark mem-

leketleriyle kültürel

münasebetlerde bu-

lunmak maksadla

Çin'den Ankaraya

bir heyet gelmiş-

tir. Bu heyetin â-

zasının beşi de Çin

Müslümanlarından

münevver gençler-

dir. Heyetin riyase-

tinde bundan on se-

ne önce İstanbul



Darülfünunu edebiyat şubesinde  
mezun olmuş ve memleketinde teşrif  
meclis üyesi ve bir takım kültür  
cemiyetleri reisliği gibi mühim mev-  
kiler ihraz etmiş olan B. Celâlettin  
Vanzınşan bulunmaktadır.

Türkçeyi gayet iyi konuşan ve  
Türkiyeyi ikinci vatani sayan bu zat,  
şu sözleri söylemiştir:

— Hepimiz, Çinden ayrılmış on ay  
kadar oluyor. Bu müddet zarfında  
Hindistanı, İrani, Mısıryı, ve Arabis-  
tani dolaşıp buraya geldik. Buraya  
büyük bayramınız olan 29 İkteşrin  
tarihinde gelip geçit resminde hazır  
bulunmak bizim için eşsiz bir mazha-  
riyet olmuştur.

Çin maslahatgüzaranın vesateti ile  
Hariciye Vekilli Dr. Tefrik Rüşti A-  
rasa takdir edildik. Sayın Vekil, bi-  
ze iltifatlarda bulundu.

Seyahatimizin sebebinin soruyor -  
sunuz. Heyetimiz siyasi bir heyet  
değildir. Tamamiyle kültürel bir te-  
şekkülüz.

Malûmunuzdur ki Çin buralardan  
çok uzaktır. Son hâdiseler dolayısı-  
le de memleketimiz hakkında bir ta-  
kım sözler söylenmiş, şayialar ortaya  
atılmıştır. Dostane karşılancığımızı  
za emin olduğumuz Yakın Şark mem-  
leketlerinde hem kendimizi tanıtmak  
hem de Türkiyede bütün Çinin alâ-  
kadar olduğu terakkileri görmek ist-  
edik.

Büyük Şefiniz Atatürk, biz Çinli-  
ler bütün Şarkın de büyük önderi sa-  
yıyoruz. Bütün mücadeleleriniz, in-  
kılâplarınız Çinde derin bir alâka ile  
takip edilmiştir.

Şimdi kendisi de millî bir mücade-  
le ile meşgul olan Çinin ilerli ve mo-  
dern Türkiyeden alacağı birçok ders-  
ler vardır. Çin Müslümanları millî  
davada hükümetle beraberdirler. Çin  
ordusunun erkânıharbiye reislerin-  
den birisinin de bir Müslüman Çinli  
olması bunu gösterir.

Ben, şahsen on senedir görmedi-  
ğim ve görünce ikinci vatanıma ka-  
vuşmuş gibi sevindiğim Türkiyede  
bu kısa zaman içinde çok büyük te-  
rakkiler müşahade ettim.

Geçit resminde ordunuzun kuvveti-  
ni yakından görmek mümkün oldu.  
Biz Çinlilerin milliyetperver ve mu-  
zaffer Türkiyeden alacağımız bü-  
yük dersler vardır.

Büyük Şefiniz Atatürke Çin mille-  
tinin hayranlığını bir defa daha tek-  
rar ederim."

Heyet, Ankarada bir müddet daha  
tetkiklerde bulunduktan sonra dö-  
necektir.

## Hububat Piyasası

Bu hafta içersinde muhtelif yerler-  
den İstanbul piyasasına 2931 ton buğ-  
day, 757 ton arpa, 600 ton mısır, 90  
ton çavdar, 27 ton tiftik, 229 ton buğ-  
day gelmiştir. Bununla beraber kay-  
de değer bir ihracat kaydedilmemiştir.

## Yeni Bir Teavün Sandığı

Ziraat Vekâleti, bütün memurlar için  
bir taavün sandığı kurmağa karar  
vermiştir. İcap eden hazırlıklara baş-  
lanmış, taavün sandığının nizamname  
si hazırlanmıştır.

Taavün sandığına Ziraat Vekâleti  
bizzat tahsisat verecektir.

## Yandan Çarklı Vapurlar

Eski idarelerden Denizbanka devre-  
dilmiş olan yandan çarklı vapurlar,  
önümüzdeki yaz iptidasından itibaren  
çalışma sahasından çekilecektir. Bu  
yandan çarklı vapurların yerlerine ye-  
ni inşa edilmiş olan vapurlar kaim o-  
lacaktır.



**İşaretler:**

**Celâl Nuri**

Yazan: **Sadri Ertem**

Onun ölüsünü haber verdikleri zaman akıma ilk gelen şey mecmua ve ciddi kitaplar okumaya heves eden bir çocuğu hatırlamak oldu. Bu çocuk o zaman çıkan İctihat mecmuasını iki-ya kıvrır; arasına kalın bir cilt olan "Tarihi Mukadderatı Osmaniye", kitabını sokar, vapurda, sokaklarda bir nevi gururla dolaşır.

Yaşı henüz on beş olmıyan bu çocuk bu mecmuadan ve ki-taptan aldığı hızla kendini biraz daha boylanmış, kemikleri biraz daha kalınlaşmış hissi ile etrafa dik, dik bakardı.

İctihat o devrin tek ileri fikirleri söyleyen mecmuası, Celâl Nuri'nin eserleri memleketi yeni şeyler söyleyen kitaplardı.

Bu mecmua ve kitaplar neşredildiği zaman hudutlardan silâh sesleri gelir, yahut imparatorluk topraklarını isyan dalgaları sarardı.

İmparatorluk harbe karşı vatandaşları silâhla değil, ancak günde birkaç bin kere âyet okuyarak sevk etmek isterdi.

Abdullah Evdetin İctihadi, Celâl Nuri'nin eserleri bu karanlık bir mağaraya benzeyen fikir hayatı içinde bir ışıktı.

Celâl Nuri'nin kitapları o zaman elden ele dolaşır.

Sanyorum ki Celâl Nuri'nin en verimli, en çok hayatı kavıran çağrı Balka harbinin son ayları idi.

Celâl Nuri fikirleriyle mütaleaları ile genç ruhlar üzerinde bir otorite kurmaya çalışırken bir gün Şimal denizinden Mataban burnuna kadar bütün kefer dünyasını kılıçtan geçirmek istemesi acı bir sukutu hayal başlangıcı oldu. Sonra Karadağ kralına "Cebeliesved", Çasarı diyecek kadar eksantrikliğe kaçtı.

Celâl Nuri Kültürlü, Avrupa fikriyatını tanır bir adamdır. Fakat zaman denen imansız münekküt ölüm gününde eserlerinin adını bile doğru dürüst gazetelerde neşre imkân bırakmıyor.

Bunun sebebini yalnız eksantriklikte aramamalıdır. Zaman, bir devrin ileri sanılan adamlarını silik bırakacak kadar hamlelerle dolu olarak hüküm sürmesidir.

**SADRI ERTEM**

**Hikâye**

(Üst tarafı 7 incede)

gazetelerini okudu ve mısır patlattı. Doktor her gün idrarını tahlil bahanesiyle pilâv yiyordu. Bir lokmacık olsun bir kadının kendisine geldiğini artık hatırlamıyordu.

Iskele memuru zayıf, kuru, sınırlı bir adamdır. Zaman zaman içinde bir yangın hissediyor. Bir kadının, kendisine, ölüsünü gömek için müracaat ettiğini bir dakika içinde hatırlıyor; yanıyor, unutuluyor.

Fakat bu biran hatırlayışta da, âdeta kendi ölüsünün de günlerce kaldırılmadığını görür gibi oluyordu.

Günlerden yine yaz gibi bir gündü. Berber müşterisini tıraş ederken durdu. Ve usturanın uciyle camdan dışarıyı bir müsterisine göstererek:

— Teyze... Hayriye teyze... Rahmi amca! Rahmi amca!

Evi dolaştı. Odanın birinde bir çocuk ölüsüyle karşılaştı. Çocuk çöp gibi idi. Yokuştan aşağı koşarak indi. Hava güzeldi. Doktoru laboratuvarından ayıracak kadar ılık bir kış günü idi.

Güzel havada yürümelidir. Şeker hastalığına iyidir. Yürümek sıhhat için lâzımdır. Doktor yokuşu bu reçeteler kafasında tıramandı. Eve girdi. Çocuğa baktı.

— Ölmüş, dedi. Ağlıktan ölmüşse benzer. Anası nerede acaba? Sen komişere haber ver, Remzi oğlum. Ben raporumu yazmaya iniyorum.

Doktor yokuşu ağır ağır inerek evine girdi. Raporunu yazmadan evvel idrarını bir daha muayene etti. İdrarda şeker hiç yoktu. Geniş bir nefes aldı. Raporunu yazmaya koyuldu.

**Sessiz motörler**

— Yukarıki evin karısı yine nereye gidiyor böyle? dedi.

Sapsarı bir kadın iskeleye doğru yürüdü. Durdu. Sonra vazgeçmiş gibi rıhtım boyunca gezinmeye başladı. İhtiyar bir adam da oralarda geziniyordu. Bu adam havanın güzelliği bahanesiyle şöyle Adalara kadar uzanayım diyen adamlardan birine benziyordu.

Kadın bu adama doğru yürüdü. Bir şeyler söylemek istedi. Sonra vazgeçmiş ve alına gülünc bir şey gelmiş gibi hafif tebessüm ederek karşığı Adanın burnunu dönen vapura yetişmek üzere iskeleye yollandı.

Vapurun içinde tek kadındı. Ve tek biletsizdi. Fakat Kadıköy iskelesine vapurdan ne kadar bile varsa o kadar adam çıktı. Ne fazla, ne eksik.

Yukarıki evin bir ev değil, iki ev olduğunu söylemişim. Ötekinin sahibi eski hovardalar - dan Refik Beyin oğlu Remzi idi. Biraz anormaldı. Ruya görür gibi yaşardı. Bahkçılarla hayırsız adalara gider, günlerce gelmezdi. Eve kadının İstanbul vapuruna bindiği gün uğradı, seslendi:

Avustralyalı makine mühendisi Ceymiş Cifot yeni bir âlet imal etmiş ve bu âlet sayesinde makinelerin sesi işitilmemeğe başlamıştır.

Tayyarelere konulacak bu âletler motörlerin sesini kesecek ve büyük şehirler üzerine toplu bir halde giden tayyareleri insanlar duymıyacaktır.

**720 erkekle 40 saat dans etmiş**

Film yıldızlarından Pritsildiyn Sanfransiskoda denizcilerin tertip ettiği bir baloda 40 saat dansetmiştir.

Denizcilere karşı sevgi ve muhabbeti olan bu kadın zabıtlardan birisi ile dansetmiş, arkasından bütün zabıtlar birer, birer kalkarak yıldızı davet etmiştir.

Bu zabıtların hiç birisine red cevabı vermeyen kadın 720 kişinin arzusunu yerine getirmiş ve 40 saat mütemadiyen dansetmiştir.

**Türkiyede jeolojik araştırmalar**

Yazan: **Ordinaryüs Profesör Hâmid Nafiz Pamir**

türkiyede jeolojik I  
Birinci sanayi planı mucibince, Türkiye'nin maden servetlerini araştırmak üzere teşkil edilen maden tetkik ve arama enstitüsü dört senedenberi faaliyetine devam etmektedir.

Bu enstitü, iptida, maden aramalarının icabettirdiği jeolojik tetkiklerle işe başlamıştır. Bir taraftan Avrupadan celbolunan mütehasıslar, diğer taraftan da memleketin yetiştirdiği maden mühendisleri ve jeoloğlar vasıtasıyla memleketin her köşesinin jeoloji bünyesi ve maden servetleri tesbit olunmaya başlamıştır. Maden aramalarını kelaylaştırmak için her şeyden evvel, Anadolu'nun bir jeolojik haritasının alınması icabediyordu. Bu maksatla, Anadolu sekiz bölgeye ayrılmış ve her birinde bir mütehasıs jeoloğ ve asistanlardan mürekkep bir ekip haritayı almaya başlamıştır.

İlk yapılacak olan harita, 1/800.000 mikyasında bir Oriyantasyon haritası olacaktır ve bundan sonra daha teferruatlı harita yapılacaktır. Bu harita, memleketin yalnız maden servetlerinin bir demirbaş eşya defteri olmayacak, aynı zamanda nafiyat, su işlerini, şimendiferliliği, ziraati ve sairiyi alakadar edecek bir çok malûmatı muhtevi bulacaktır.

Maden tetkik ve arama enstitüsü, bu ilk tetkikat safhâsında çok mesut birçok neticelere vasil olmuştur. Bunlardan biri de Divrik madeninin keşfidir. Jeolojik tetkikler bu madenin birçok jenerasyonlara kâfi gelecek temiz bir demir servetimizi meydana çıkarmıştır.

Bunlardan başka, Kütahya linyit havzaları, söğütözü, taşkömürü sahası, Tirebolu — Espiye madenleri bu tetkiklerle iktisadi kıymetlerini göstermişlerdir. Yine bu tetkikler, Ergani, Murgul, Kuvartshan, Bulgardağ, Keban, Guleman gibi eskidenberi malûm olan madenlerin, evvelce tasavvur olunan servetlerden daha fazla bir servete malik olduklarını meydana çıkarmıştır.

Enstitü en modern vesaitle mücehhez bulunduğu ve araştırma metodları gayet rasyonel metodlar olduğundan daima süratle neticeye vasil olmaktadır. Fakat, jeolojik taharriyat daima ilmi metodlarla yapıldığından, görünüşte bazan, enstitünün tetkikleri nazarı gibi görünür. Hakikatte, bu ilmi yollar daima ameli neticelere vasil olmaktadır.

Enstitü bu mesai senelerinde, Avrupanın en yüksek ilim şahsiyetlerinden istifade etmesini bilmiştir. Meselâ, Ereğli'den Söğütözüne kadar uzanan kömür sahasının hakiki rezervleri malûm edildi. Bunu tesbit edebilmek

için kömür havzasının Stratigrafisini yeni metodlarla, yeni baştan tetkik etmek icabediyordu. Bunun için Hollanda Üniversitesinin en kıymetli profesörü olan Younmanns'ı celbetmiş ve onun yanına kıymetli Türk asistanlar vererek bu tetkikleri yaptırmaya başlamıştır.

Diğer taraftan, İsviçre Üniversitelerinden Profesör Gysin'i celbederek Divrik, Ergani, Guleman vesaire gibi metalik madenlerin tetkiklerini bu zata yaptırmıştır.

Gelecek sene için, Türkiye jeolojisini en iyi bilen ve uzun zamanlar İstanbul Üniversitesinde profesörlük etmiş olan Profesör Chaput'yu angaje ederek Anadolunun muğlak ve mühim jeoloji

problemlerinin hallini kendisine tevdi edecektir.

Dünyanın her tarafında bu yeni etodların memleketin kendi mütehasısları tarafından yapıldığını nazarı itibare alarak İstanbul Üniversitesi de jeolojiye kendisine meslek edinecek gençler yetiştirmeye başlamıştır. Birkaç seneye kadar Üniversitemizden yetişecek olan gençler, maden tetkik ve arama enstitüsünün işlerine nafi olacak değerli unsurlar olacaklardır.

Bu maksatla, talebelere geniş mikyasta tatbikat yaptırıldığı gibi yazın da celbedilen mütehasısların mesaisine iştirak ettirilmektedir.

**HAMIT N. PAMİR**

**Haberiniz var mı?**

**Arz Ve Talep Kaidesi**

Nizamettin Nazif bugünlerde yazı yazmıyor, kısırlandı.

Sebebi şu: İstanbulda çıkan hemen bütün gazeteler ve bütün mecmualar kendisinden makale, hikâye, yazı istemişler. Üstat bir listesini yapmış. Masasına oturmuş, hangisinden başlayayım diye düşünme düşünme uykusu gelmiş...

Ogündenberi hâlâ uyumaktadır. Hattâ, geçenlerde, bir sinemada bile uyuyordu.

**Tedbirli Komiser**

Son günlerde, Fransada, Marsilya polisi hakkında büyük bir tahkikat yapılmaktadır, ve bir çok yüksek memurların, kaçakçılarla ortak oldukları meydana çıkarılmıştır.

Geçenlerde birisi, otomobilini bir lokantanın önünde bırakıp içeri girer, yemek yer, çıkar, otomobil yok.

Adam karakola gider, şikâyet eder. Komiser, düşünür:

— Merak etme, der, yarın sabah filân yere git. Otomobili orada bulursun.

— Nasıl olur?

— Kaçakçılar bazen böyle otomobil aşırırlar. Kaçıracakları eşyaları taşıdıktan sonra ekseriya o dediğim yere bırakırlar.

— Madem biliyorsunuz, ne diye gidip tutmuyorsunuz?

— Ben çoluk çocuk sahibiyim, işimden kovulmak istemem.

**Atı Alan Üsküdarı Geçti**

Macarlarla Çekler arasındaki ihtilâfı İtalyanlarla Almanlar, kendileri aralarında ve dahili işleri imiş gibi hallediverdiler.

Halbuki, Çekoslovakya'ya ait meselelerin, Fransa, İngiltere, Almanya ve İtalya aralarında yapılacak bir dörtler konferansı ile halledileceği kararlaştırılmıştır.

Bu karar ne oldu?

**Eski zaman ilaçları tıpta kullanılıyor**

Kimya, bakteriyoloji ve meteoroloji ilimlerini bilimyen ilk çağ insanların kullandıkları eski ilaçlar asrımız doktorları tarafından da hastalara verilmektedir. Bugünkü müterakki tıp, ilim ve bilgiye istinat eder. Fakat bazı hastalıkları tedavi etmek üzere eski zaman ilaçlarından da istifade ediliyor. Meselâ yılan zehirinden ilaç yaptığını Fransız doktoru Duge bir mecmuada yazıyor. İki bin yıl önce Mısırlılar da yılan zehirinden ilaç yaparak kulllanmışlar.

Kurare namı verilen ve bir nebattan çıkan zehirle de, Tetanus aşısı yapılıyor. Tetanusu karşı asrımızın müterakki tıp ilmi daha müessir ilaçlar bulmuştur. Fakat Kurare zehiri de istimal ediliyor.

Almanlar arıların zehirinden Epiteliomas hastalığını tedavi edecek ilaç yapıyor. Doktor Lotalin propagandası üzerine bu ilaç Fransada da istimal başlanmıştır. Arı zehiri ekzemalar için de kullanılıyor. Baykuşlardan çıkarılan ekşi bir madde ile de akciğer ve dizanteri tedavi ediliyor. Hattâ romatizmaya da bu ilaç tavsiye ediliyor.

**Dert derman**

Beşiktaştan S. M. imzasıyla:

On altı senedir evliyim. Karımdan memnunum. Her hususta iyi bir zevce. Gelgelelim, kendisinden fena halde bıktım. Bu hâdisede, yeni bir aşkın da rolü olmadı değil. Lâkin, hem size müstaar bir isimle yazdığım, hem de hakikati söylediğim için açıkça diyebilirim ki, karımdan ayrılmadan sevdiğim kadınıla yaşamak istiyorum. Bunun da imkânsızlığını biliyorum. Ne yapabilirim?

Vaziyetinizin güçlüğünü, insanların zaafalarını da bildiğimiz için takdir ediyorum. Hakikaten güç bir mesele. Yardım mı? Serden mi? Lâkin, geliniz, düşünmeğe çalışalım, meseleyi bir de, karımızın gözüyle görelim:

Farzediniz ki o da, on altı senelik karı kocalığınız esnasında, sizden bıkmış olsun, ve bir başkasını sevsin. Buna ne dersiniz? Hele onu seviyorsanız, geçireceğiniz istirabı tasavvur ediyor musunuz? Aklınızdan neler geçmez? Rakibinizi öldürmek. Karınızı öldürmek ve en sonra, kendi hayatınıza kıymak. Veya karınıza yalvarmak. Sizi terketmemesini istemek.

Şimdi artık, bütün bunları gözönünde tutarak kararınızı veriniz.

Ve iğneyi kendinize, quvaldızı başkasına batırarak.

**Günün Akisleri:**

Çikolata Resimleri  
Ve  
Yurt Manzaraları

Çikolatalarımızın içinden çıkan resimlerin kıymetleri, sinema artistlerinin tanıtmaktan ileri gidemiyor. Sinema artistlerini tanıtmış ne olacak; tanınamamız ne olacak?.. Maksat beynelmil şöhret tanıtmak ise, bunu ilim adamlarından, insaniyete hizmet etmiş kimseler arasından seçmek ve resimlerinin ardına küçük birer tercüme hallerini yazmak daha muvafık olurdu.

Daha doğrusu "Kültür Bakan. İğr., nin alakasiyle bütün çikolata resimlerinin memleket manzaralarını ihtiva etmesini istemeliyiz. Mümkün olduğu kadar izahlı, rakamlı, güzel memleket manzaraları... Bunlar, her mntakaya göre serilere ayrılabilir. Bu suretle hem kıymetli koleksiyonlar vücuda getirmiş oluruz, hem de mânasız Greta Garbo, Robert Taylor, Şirley Templ dedikodularından kurtuluruz.

Çocuklarımızın kafası Holivut müstemlekesi midir?

**VELİ, DELİ**

Dünkü gazetelerde çıkan bir istatistik ahalice kutsiyet izafe edilmiş bazı ruh malûllerinin de içeri alınması dolayısıyla timarhane mevcudünün arttığını gösteriliyordu.

Ruh malûlleri ki, kendilerini evliya tanıttırması bazı meczuplar vesairesidir.

Aradaki farka bakınız: Bir vakiller bu "Veli,"lerden meded umulurken şimdi onları "deli," diye timarhaneye tıkıyımız. Yegâne şikâyetimiz, durup dururken timarhane mevcudünün artması dolayısıyla yeni yeni masraflara girmek, pavyonlar inşa etmek zaruretinden olabilir.

Fakat yine memnun olmalıyız ki bu hastalığın hiç olmazsa "sırayet," ine meydan verilmemiştir. Bu itibarla gelecek günlerde timarhanemizden "Veli,"ler çekildiğçe barındıkları koğuşu yine o cinsten hastalar gelecek endişesiyle muhafazaya lüzum kalmıyacaktır.

**SONBAHAR**

"Tayms," gazetesinin dünkü Editoryallerinden birinde "Sonbahar," mevsiminin ortaya koyduğu güçlüklerden bahsediliyor; bu mevsimde nasıl giyineceğimizi şaşırtdığımızdan şikâyet oluyordu.

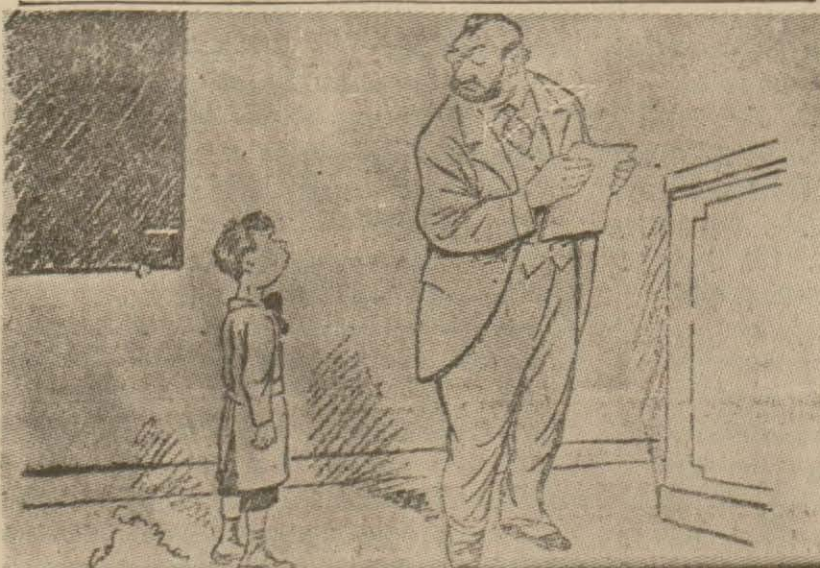
Filhakika sonbahar, bize yaz mevsiminin itiyatlarından uzaklaşmağı ihtar edecekken, — bir de bakarsınız — sıcağın bir günle, yine o eski serbest hayatımıza geri vereceğimizi gibi olur. Delikanlılar pardesülerini giymek üzere iken sveterlerle iktifa ederler; yaşlılar boyunlarına bir de ince şal sarmağı düşünürken, pardesülerini kollarına alarak çıkarlar.

Ve sonra birdenbire: "Gökyüzü kurşunla örtülü," denecek kadar karanlık ve mağmum bir kış emmâresidir ortalığı kaplar. Yağmur, bora...

İngiliz gazetesi, sonbahar ve kış mevsimleriyle senenin neşesinin bitmiş olmayacağını söylüyor. O neşeyi tazelemeğe ancak bu iki mevsimin yolundan gidilebileceğini anlatıyor.

Öyle ama, bu yolu takip etmel suretiyle o neşeye tekrar varmaya kadar her halde pek yoruluyoruz.

**HİKMET MUND**



Çocuk — "Avrupa meselesi," diye bahsettikleri şey bir hesap meselesi midir? Bay öğretmen?

Öğretmen — Evet, yavrum. içinde hem cemi, hem tarh, hem darp, hem taksim bulunan bir mesele...



## KİMKİME

Yukarıki Ev, aşağıdan bakıldığı zaman, ideal bir Evidir. Gençliğinde hulya kurmuş Bakkal, Tüccar ve yahut hovardanın oturabileceği; Müttekât bir Paşa, Eserlerini yazan bir Romancı, Yahut da menfada bir siyasinin son günlerini geçirmek isteyip te geçiremeyeceği Evlerden biridir.

Onünden pazar günleri üç beş aşkın geçtiği, Adeta kendi kendine, Kayaların orada çatlayup dökülmesiyle vücuda gelmiş sanılan bir yola; Sair günler, yalnız yollara mahsus olan kimsesizliğin garipliği siner. Adanın içinde bu yolu seven üçbeş kişi vardır ama, onlarda daha çok, Akşam karanlığı basıldıktan sonra yıldızları seyretmek için — yahut bana öyle gelir — Bu yoldan geçerler.

Yolun bir kenarı Adanın en ayak basılmamış yeridir. Çamlar birbirine girmişler. Yol, iz yoktur. Ve bunun içinde çamların altında ne ruj sürülmüş kötü mendiller, ne de gazete kağıtları ve sardalya kutuları bulunur. Yolun öteki kenarında ise uzaktan bir ve güzel gözüktüğü halde iki çirkin ev vardır. Evlerin bir tarafını yol, üç tarafını da yine çam ormanı kaplar.

Uzaktan insana, içinde mesut günler yaşamak, çam kokusu, poyraz kokulamak arzuları dolduran bu evde yaşayan insanları; leblebilerini satmak için mi yoksa bir çamın altında bağırsız ve çamsız bir memleket düşünerek uyumak için mi geldiği belirsiz; leblebiciden başka kimse tanıyamıyordu. Bu evin insanları o kadar sakin yaşıyorlardı. Kış günleri orta yaşlı sarı bir adamın tam saatinde vapura koştüğünü gören berber, müşterisine "Yukarıki evin moroğu", derdi. Bütün dedikodu bundan ibaretti. İhtiyar adam, küçük çıkınlarla döner; artık haf talarca aşağıya inmezdi. Aşağıda birbirlerini çeliktiren Ada ahali-si, Karadenizden balıkçılar gelmişse dedikodularını birkaç gün bırakır; evlerini, gizlice kiraya vermeye çabalarlardı. Gizlice kiraya verilmeyen evi, yazın deniz banyosu ve istirahat için gelenler, tutmazlardı. Çünkü balıkçılar bekârdılar. Bekâr ve balıkçılar iki kelimeye bir gayet küçük hayvan ismi katılır. Bir balıkçının gömleğinde olsun olmasın bit var kabul edilmiştir.

Adanın yerli ahali-si, birbirinin balıkçılara ev kiraladığını haber aldığı halde, yaz gelmeden kimse kimseye bildiğini söylemeyi ve bu sırrı dilinin ucuna her an geldiği halde yutkunduğu günlerde bir gün sarı ihtiyarın haftalardanberi aşağıya inmediğini kimse farketmedi.

Günlerden güzel, berrak bir kış günü idi. Balıkçılar şehre inmişlerdi. Köy sokaklarında kimse yoktu. Sarı ve saçları beyaz olduğu halde gayet genç yüzlü ve sıksa bir kadın şehrin sokaklarını dolaydı. Berberle tıraş olan müşterisi kahveci:

— Bu karı da kim? Dedi.

Berber dikkatli dikkatli baktı. Küçük gözleri şimşek gibi:

— Allah Allah kimdir bu, tanıyormuy gibiyim der gibi idi. Mütessesir,

— Tanıyamadım, dedi.

Kadın, evvelâ kahveye, baktı. Bir köşede iki yerli Rum balıkçı tavla oynuyordu. Kahveci, kahvenin içindeki berberle tıraş oluyordu. Kadın kahveye bir göz attıktan sonra iskeleye koştı. Balıkçılardan biri kadını görmüşü.

— Yukarıki evin karısı, dedi. İstekiler:

— Vay!.. dediler.

Kadın, iskeledeki memuru buldu. Kocasının dün gece öldüğünü, çocuğunun aç kaldığını, ce-

nazeyi gömmeleri için yardım etmelerini rica etti. Memur, kendisine bu yolda bir müracaate ilk defa şahit oluyordu. Bu ne bir paso meselesi idi, ne de eşya tarifelerinde beş on para aksatacak, müşkülât çıkartacak bir vaziyetti.

— Ben ne yapabilirim, dedi. Benim vazifem vapuru beklemek.

Kadın:

— Müslüman değil misin? Dedi.

— Hanım elhamdülâh müslümanım ama memuruz da. Buradan ayrılamam; mesul olurum. Hamal kâhyasına git.

Hamal kâhyasının evi köyün tam ortasında iki katlı, güzel bir bina idi. Kadın eve yaklaşınca sobadan çıkan alevi bir şeyler söylemek ister gibi bir hal aldı. Adeta bir anda, soba yanar bir odada billür bir kâse içinden sarı, kehribar sarısı, tel tel bir tütün sarar ve komşu havadisleri anlatır gibi oldu.

Kapıyı vurdu.



Saç sobanın etrafında biri erkek, biri kız, iki çocuğun ortasında oturmuş kara yağız bir adam, eski, sararmış bir gazete okuyordu. Gözlüklerini takmıştı. Entarisinden kılı ve kalm bal-dırları iki hergöl bacağı gibi kavi uzanıyordu. Terliklerinden biri yere düşmüştü. Fevkalâde çirkin bir ayak, yeni doğmuş bir çocuk morluğu ve cesametiyle kadına bakıyordu.

— Buyur, anlat hanım..

Kadın derdini iskele memuru na anlattığı şekilde buna da anlattı:

— Kocam dün gece...

Hamal kâhyası dikkatle dinledi.

— Hanım, dedi. Paran var mı?

Bu kış kıyayette oraya hangi hamal çıkartabilirim. Çıkamazlar hınzırlar ki! Hepsi aç. Yazın kazandıkları şimdi çoktan bitmiş-tir. Balıktan pay almazsalar, hep si acıdan ölür. Senin için bir şeyler yaparım. Yaparım ama beş parasız da bu iş olmaz.

— Satacak bir şeyim yok. Söyledim. Evde çocuk bile aç..

— Bir yerden para da bulamaz mısın?

— İstanbula inecek param olsa, belki..

— Al sana on bir kuruş on para.

Kadın, teşekkür ederek çıktı. Fırına doğru koştı. Bir ekmek alarak yokuşu tırmanmaya başladı. Bir kız çocuğu yarı yolda e.teklerine sarıldı. Ve bir ekmek on dakikada yeniden arzulanır bir şey olmuştu.

Kadın tekrar aşağıya indi. Belediye doktoru, kıym kimya tecrübeleri ile meşguldü. Nitratları eritir, türnsolları maviden kırmızıya, kırmızıdan maviye çevirir. Klor istihsal eder, suyu tahlil eder. Cereyan geçirir, ozon koklardı.

Bir kadının kendisini görmek istediğini haber verdikleri zaman, küçük laboratuvarında idrarını tahlille meşguldü. İdrarına bir şeyler koymuş, şeker var mı? diye bakıyordu.

Mavileşen idrardan evvelâ bir takım gazlar çıktı. Ve idrar birdenmire kırmızı kırmızı kesildi. Doktor kendi kendine:

— Eyvah, dedi. Yakalandık. Zaten şüpheleniyordum. Ne idi o su içmek! Uyumamak! Hay Allah müstahakkını versin!

Hanımı:

— Bey, bir kadın sizi görmek istiyor.

— Geliyorum, dedi.

Ben o kadına gösteririm, beni rahatsız etmeyi, der gibi söyledi.

— Söyle, ne var? Derdin ne hanım?

Kadın anlattı. Doktor:

— Ben görmeden kalkamaz.

— Fakat hastalık filân yok. Ölen öldü.

— Bakalım öldü mü; ne bileyim ben?

— Hiç olmazsa söyleyin, kaldırırsınlar.

— Oraya kadar çıkamam. Ben de hastayım hanım. Şeker hastalığım var. İhtiyarım, yorulurum. Bir eşek bulursan çıkarım, yoksa adımı atmam.

— Peki, diyerek kadın çıktı, bir eşek bulmaya çalışırım.

Kadın sokağa çıktığı zaman sabahki yaz havasının birdenbire uçup gittiğini hayretle gördü. İsrırcı bir rüzgâr çıkmıştı. Bulutlar, çamlığa ve evlerine doğru, büyük bir ölünün cenazesine gider gibi, akın akın gidiyorlardı. Koşarcasına eve gitti. Ölüyü bir çarşafa sararak aşağıya indirdi. Kar başlamıştı. Dışarıya, çıktığı zaman entarisi bir dakika içinde bembeyaz kesilmişti. Tâ tepeye kadar ölüyü yarı taşırdı, yarı sürüdü. Tepeyi aşmış öbür yamaca doğru olan düzlükte durmuştu. Rüzgâr buraya kadar geliyor. Burada adeta tekrar yaz havası başlıyordu.

Etraf sessiz, adeta ılıktı. Ve bu ılıklığa içine lâpa lâpa, sakın kar yağıyordu. Sahilin bu dik yamacını ancak İodos rüzgârı tutar. Poyraz burada yalnız uzun çamların tepelerinde kalır.

Biraz ileride uçurumlar vardır. Derin ve garip, kadın ölüyü oradan dudaklarında dua mı yoksa üşümekten ürperme mi, ne olduğu belirsiz bir kıpırdama ile, yuvarlayıverdi. Hiç bir ses duymadı önce. Sonra, dinledi. Kulâğına yalnız yuvarlanan çakıl sesleri geldi.

Üç gün kar yağdı. Üç gün rüzgâr esti. Üç gün de yalnız üç vapur iskeleye uğradı. Hamal başı sobanın kenarında iki senelik

(Devamı 6 ıncıda)

## SİNEMA

## Danyel Daryö

## Holivuttan hasta döndü

Artist Amerikalı sinemacıların, üzerinde her hakka sahip olduklarını İddia etmelerinden şikâyetçi...

Danyel Daryö kendisini kaçırılan Holivuttan kurtulmuş ve bir müddet istirahat etmek üzere vatanı Fransaya gelmiştir.

Fakat, artist orada kendisini şöyle bir dinleyince hasta oldu. Ğunu anlamış ve yorgunluğunun farkına o zaman varmıştır. Şimdi, Paristeki evinde yatmaktadır.

Yalnız, Danyel Daryönün hastalığı hayranlarını endişeye düştürmüştü, bunun üzerine artist, endişe edilecek kadar hasta olmadığını bildirmek lüzumunu hissetmiştir.

Danyel Daryö, yattığı yatağın başucuna kabul ettiği bir gazete-ciye şunları söylüyor:

— Bugünlerde Holivuda imkânı yok dönemem... Kendimi çok halsiz ve yorgun hissediyorum. Evvelâ, biraz hastayım; Zorlukla nefes alıyorum. Fakat, asıl hastalığım ruhi. Bilmem neden, üzerimde bir hüznün var.

"Bu hal, bir film çevirmeye başladıktan sonra olsaydı felâketti. Fakat iyi ki bir filmi bitirdikten sonra ve diğer filme başlamadan evvel hasta olduğumu hissettim.

"Holivuda mektup yazdım, hasta olduğumu bildirdim. "Ris", isminde yeni bir filme başlayacaktır. Ben iyi olup gidinceye kadar bekleyeceklerini söylüyorlar. "Holivutta bitirip geldiğim film "Şafak sökerken dönenler", ismini taşıyor. Bu filmi beni çok yordu. Güzel oldu mu acaba? Zannederim ki çok güzel oldu. Film, bu ayın 18 inde çıkarılacak, filmdeki rolüm hakkında bir şey söyleyemem... Bu, bir meslek sırrıdır.."

Artist bir müddet susuyor. Derin bir nefes alıp göğsünü örttükten sonra tekrar devam ediyor:

— Pariste iken rahattım. Akşamları stüdyodan çıktuktan sonra kendime bir iki saatim kalır. Dr. Holivudda öyle değil. Vakıya yine her gün yine aynı müddet çalışıyorum ama, boş vakitlerimde beni rahat bırakmıyorlar. Gazeteciler, fotoğrafçılar mütemadiyen peşimi takip ediyorlar.

"Holivudun bir şeyinden daha şikâyetçiyim: Oranın sinemacıları mukavele ile tuttıkları artistin üzerinde her hakka sahip olduklarını zannediyorlar. Onu istedikleri şekle sokmak istiyorlar.

"Ben buna müsaade etmedim. Onların zihniyetine göre, beni mukavele ile kendilerine bağlar. Ken kaşımı, gözümü, ağzımı, burnumu satın almışlardı ve bunları istedikleri şekle sokmaya hakları vardı.

"Uzun müddet mücadele ettik. Onlar dediler yapacağız, ben dedim yaptırılmam! Nihayet baktılar olacak gibi değil, vazgeçtiler. Mücadeleyi ben kazandım ve olduğum gibi kaldım.."

Danyel Daryö Holivudun havasından da şikâyet ediyor, oranın kendisine yaradığını söylüyor:

— O kadar istedim ki doktorlar bana bir iki sene sinemadan uzak kalmayı tavsiye etsinler, olmadı. Muayene ettikleri zaman kendilerine göz kırptım, işaret ettim, anlamazlardı. Hiç bir zaman da yalnız kalmadık ki kendileri. ne açıkça söyleyeyim... Hülâsa, iki sene kadar bir istirahate ihtiyacı olduğuna dair bir rapor alamadım.."



## Görüp Düşündükçe

## Şiuasinin «Şair evlenmesi» mahkeme sahnesinde

Tarihi "ezeli bir tekerrür!.. diye tarif edenler, bir delil daha kazandı. Dün, rahmetli "Şinasi,, nin "Şair Evlenmesi,, adlı bir perdelik komedya-sı, bir mahkeme sahnesinde yeniden temsil edildi. Şinasi, görmeden evlenmenin fenalığını sezmiş bir adamdır. Bu içtimalı eksikliğin zararlarını belirtmek için bir piyes yazmıştı. Eserde bir şair, genç bir kıza âşık olur, ister, verirler. Fakat düşün gecesini, teliyle duvağıyla karşısına çıkar gelin, dünyada hiç bir süsün örtmeyeceği kadar çirkin bir mahlûktur. Adamcağız çılgın bir halde dışarıya uğrar. Bağırıp çağırır:

— Bu, benim. karım değil!

Diye ortatığı velveleye verir. Çünkü hakikaten gelin, şairin sevdiği kız değil, onun kambur ablasıdır. Mesele imama ak-seder onlar da gelirler, nikâh kıran kendisi olduğundan, imam, zaten böyle bir patırdıyı bekliyordu. Belki aileden bu işi yapmak için para da almıştı.

Bereket, şairin kurnaz bir arkadaşı vardır. O, imama rüşvet verir ve şairi hakiki sevgilisine kavuşturur.

Şinasi, kendi yarattığı sahnede, hayata istediği şekli ve akışı vermiş, sonunu tatlıya bağlamıştı. Fakat dün mahkemeye düşen hâdisse bilmem böyle bir güzel neticeye varabilecek mi?..

Yeni piyesin şahısları İhsan isminde bir gençle, Fatma Nezahet adlı bir kızdır. Bunlar sevişmişler, nişanlanmışlar, nikâhlanmışlar. Ancak kız, nikâh defterine imzasını atarken yaradılan sakat ablası Hacer Nevzadın adını yazmış.

Evlenme günü gelip çatınca, delikanlı, karşısında işte bu ablayı buluyor ve mahkemeye koşuyor. Koşuyor ama, orada da nikâh defterine imzası atılan kıza ayda on üç lira nafaka vermeğe mahkûm oluyor.

Şimdi bir hüviyet kaçakçılığı davasına girişiyormuş. "Kurun", belki haklı olarak bu havadislin üstüne "Muam-ma,, başlığını koymuş.

Okudum ve yukarda söylediğim gibi hafızamda Şinasinin "Şair Evlenmesi,, komedya-sı, canlandı. "Ebüllâklâkatülenfi,, si, "Atak Ese,, si, "Batak Köse,, si ile bütün sahne gözümün önünden geçti.

Tarih ezeli bir tekerrür olsa bile, görüyorum, ki zaman on da bazı değişmeler yapan bir "retuş,, geçiyor. İŞnasi, bu piyesi görmeden almanın zararlarını göstermek için yazmıştı. Eserin "tez,, i bu idi. Fakat işte bugün ortada kağgöç yok. Herkes, birbirini görüp beğenerek alıyor. Ama, yine eski bir vaka, tıpatıp denecek bir eşlikle hayatta tazeleniyor. Hesapta, demek göre göre, baka baka da aldanmak var.

HAKKI SÜHA GEZGİN

EK:

"Ahdiatik,, te de böyle bir hâdiseden bahsedilir. "Yakup peygambere,, efendisi "Lamran,, beş sene kölelik karşılığı olarak kızını almıştı. Fakat nikâh duvakla kıyıldığı için, güzel yerine çirkin kızını ona yamamış ve ancak beş yıl daha çile çek-tirdikten sonra zavallı nebî güzelini alabilmişti.



# Hatay Millet Meclisi toplandı Devlet Reisi senelik nutkunu söyledi

## Bakaya vergilerinin afı düşünülüyor

Antakya, 5 (A.A.) — Hatay Millet Meclisi saat 15 de birinci reis vekili Veli Karabayım reisiğinde toplanmıştır. Devlet reisi Ekselâns Tayfur Sökmen, yıllık nutkunu söylemiştir.

Devlet Reisi demiştir ki:

"Hatay varlığının bütün salâhiyetini ellerinde tutan Millet Meclisinin sayın âzaları;

"20 sene birçok hâdiselere sahne olan Hatayım, nihayet kurtarıcı ve koruyucu Büyük Atatürk'ün yüksek azım ve iradesiyle nasıl teşekkül ettiği muhtelif vesilelerle arz edilmiştir. Eylülde teşekkül eden Hatay devleti geçirdiği bu iki ay zarfında neler yapmış ve daha neler yapacak, bunu huzurunuzda izah etmeyi lüzumlu gördüğüm için birkaç dakikanızı işgal edeceğim. Bu iki ay içinde inzibat kuvvetleri Hatay devletine intikal ederek hudutlarda jandarma karakolları tesis edilmiş, dahilde otomobil seyir jandarma devriyeleri gezdirmek suretiyle asayiş tahtı temine alınmıştır.

"Sayın halkımıza teslîlat olmak üzere, Ordu ve Reyhanlye nahiyeleri kazaya tahvil edilerek birer sulh mahkemesi de teşkil edilmiştir. Bazı sebeplerle ve ilcaatı zaman dolayısıyla, birkaç ay evvel ihtilâl sahası olan bu aziz yurdumuz, alman kuvvetleri tedbirlerle bir daruleman olmuş, birbirine hasım olan halk adilâne hareketle bir aile kaynaşması haline gelmiştir."

Devlet Reisi bütün halkın sükûn ve huzur ile işi ve gücü ile uğraşması ve kimsenin teşvik ve ifşaline kapılmamasını tavsiye ettikten sonra, Hatayın mali durumu hakkındaki izahata geçerek, mali durumun her senekinden daha iyi olduğunu, iki ay gibi pek kısa bir zamanda mali sahada oldukça mühim işler başarıldığını, dar bir vilâyet kadrosu ile bir devlet kadrosu yapıldığını, maliye kadrosunun genç ve daha bilgili elemanlarla teçhiz edildiğini, kanunlarla tahtı temine alındığını söylemiş ve sözlerine şu suretle devam etmiştir:

"Tütün fiyatlarının geçen senekinden yüzde on fazlasıyla mübayaası ve istihlakımızın bir buçuk misli fazla tütün istihsal ederek rejî idaresi işinin temin edilmesi gibi memlekete çok hayırlı işler de görülmüş bulunmaktadır.

Şu günlerde bütün halkımızı alâkadar eden gümrük işinin nasıl ele geçtiğini iki kelime ile hülâsa edeceğim:

Cenevre anlaşması mucibince Hatay gümrükleminin Hatay devletine intikalî lâzımdır. Toprak kanunu, ziraî asayiş kanunu, siloların teşkili kanunu ve kadaströ kanunu bu lâyhalar arasındadır.

sihiyedeki yeni işlerden, nafia ve yol işlerinden, ziraat kalkınmasından, posta ve telgraf muamelâtından ve Fransız askeri tarafından idare edilmekte olan telefon şebekesinin Hatay devletine devri takarrür etmiş olduğundan bahsederek sözlerini şu cümle ile bitirmiştir:

"Daima mesut neticelere erişebilmemizi temenni ile cümlenize saygılar sunarım."

Devlet reisinin nutku sürekli bir surette alkışlanmıştır. Bundan sonra meclis reisi bir nutuk syliyerek Ulu Önder Atatürk'e Hataylıların sonsuz saygı ve minnetlerini ifade etmiş ve bu beyanat coşkun tezahüratla karşılanmıştır.

İki aylık tatil devresi içinde hükümetin haiz olduğu salâhiyete binaen çıkardığı 24 muvakkat kanun hükümet tarafından meclise arz edilmiş, bunlar tetkik edilmek üzere ait oldukları encümenlere gönderilmiştir.

Ruznamede müzakere edilecek başka bir şey olmadığından persembeye toplanılmak üzere içtima dağılmıştır.

Anavatandan gelecek eşyadan gümrük alınmayacağı hakkında bir kanun neşredilmiştir.

## Ankara telefonu

# Ankarada dünkü maçlar

Ankara, 5 (Hususî) — Lik maçlarına bugün de kalabalık bir seyirci önünde Ankaragücü ve Muhafızgücü sahalarında devam edilmiş ve birkaç maç yapılmıştır.

İlk oyunda Demirsport küçükleri ile Güneş küçükleri karşılaşmış ve Demirsportlular 3 - 0 mağlûp olmuşlardır.

Aynı klüplerin birinci takımları arasındaki maç ta Güneşlilerin 3 - 0 mağlûbiyeti ile neticelenmiştir.

Muhafızgücü sahasında B takımları arasındaki maç yapılmış ve Harbiye Muhafız gücü ile 0 - 0 berabere kalmış, Ankaragücü de Gençlerbirliğini 2 - 1 mağlûp etmiştir.

## Ziraat kongresi

Ankara, 5 (Telefonla) — Büyük ziraat kongresi için hazırlıklara devam edilmektedir. Kongre gelecek ay başında toplanacaktır.

Kongre ruznamesinde köyü alâkadar eden mühim kanun projeleri de bulunmaktadır. Toprak kanunu, ziraî asayiş kanunu, siloların teşkili kanunu ve kadaströ kanunu bu lâyhalar arasındadır.

## Gümrüklerde yeni tayinler

Ankara, 5 (Telefonla) — Gümrük tarife müdür muavinliğine Sabahattin Tanman, tarife mümeyyizliğine Mehmet Natic, Van gümrük müdürü Nurittin Atayakul Edirneye, İstanbul gümrük başmüdürlüğü kimyagerlerinden Mehmet Şanlı Ankaraya nakil ve tayin olunmuşlardır.

## Romen fütbolcuları 1-2 mağlûp

Şehrimizde bulunan Romanyanın Trikolur takımı dün ikinci maçını intikam mahiyetinde olarak Pera ile yaptı. Maça saat 15.30 da başlandı.

Oyun baştan nihayete kadar fevkalâde seri oldu. Perahlar süratleri ve enerjileri sayesinde birinci devreyi 2 - 0 galip bitirdiler.

İkinci devrede de oyun çok süratli oldu. Romenler bu maçta hiç olmazsa beraberliği temin edebilmek için çok çalıştular da ancak devrenin sonlarına doğru penaltıdan kazandıkları bir golle sahayı 2 - 1 mağlûp terketteler.

## Hatayda Pasaport vizesi kaldırıldı

Antakya, 5 (A.A.) — Pasaport işleri hakkında bir kararname neşredilmiştir. Bu kararnameye göre, Hataya dahil vizesi mülğadır. Hataya gelecek yabancılar ellerindeki millî hüviyet cüzdanlarını buldukları mahal zabıtasına göstereceklerdir. Hatay hükümeti şimdilik bir pasaport ihdas etmeyeceğinden harice seyahat etmek isteyen Hataylı vatandaşların arzularına göre Türkiye Cumhuriyeti veya Fransa Cumhuriyeti makamâtı aidesinin kendilerine verecekleri pasaportla seyahat edeceklerdir. Bu hususun temini için Türkiye Cumhuriyeti fevkalâde murahhasına ve Fransa Cumhuriyeti mümessiline nota tevdi edilerek garanti sifatiyle bu cihetin yapılması istenecektir.

## "Müellifler Hukuku," kaldırıldı

Antakya, 5 (A.A.) — Hükümet bir muvakkat kanun neşrederek müellifler hukuku namile hükmî veya hakikî şahıslar tarafından alınmakta olan paraların bundan sonra ne şekilde olursa olsun alınmayacağını ilân etmiştir. Bu suretle sinemalardan ve plâjlardan ecnebi müellifler adına alınmakta olan para alınmayacaktır.

## Dün geceki kaza Bir kamyon Çarşıkapıda hendeğe yuvarlandı

Dün gece Çarşıkapıda iki kişinin ağır surette yaralanması ile neticelenen bir kaza olmuştur.

Tekirdağ 12 numaralı kamyon, kömür yüklü olarak şehrimizden Tekirdağ'a gitmek üzere Çarşıkapıdan geçerken yol kenarında açılmış olan hendeğe düşmüş ve devrilmiştir. Kaza, kamyonun, hendeğin açılması ile daralan yolda tramvayların arasından geçerken yaptığı müşkül bir manevra neticesinde olmuştur.

Devrilen kamyonun içindeki şoför ile muavini ağır surette yaralanmışlar ve, derhal yetişen sihiî imdat otomobil ile Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmışlardır. Polis hâdiseye vaziyet etmiştir.

## Bükreş görüşmeleri

Bükreş, 5 (A.A.) — Hariciye nezareti tebliğ ediyor:

5 Teşrinisanide, Bükreşte kral sarayında Kral Karol ile Yugoslavya kral naibi Prens Pol arasında, Romanya hariciye nazırı B. Komnen'in de iştirakile, bir konferans aktedilmiş ve umumî politik vaziyet üzerinde fikir teatisinde bulunulmuştur. Bu münasebetle, tetkik edilen bütün meseleler üzerinde tam bir fikir beraberliği bir kere daha müşahade edilmiş ve iki memleket arasında anlaşma ve iş birliğinin halen her zamankinden daha sıkı olduğu görülmüştür.

Kral Karol, naip Prens Pol ve hariciye nazırı B. Komnen, bilâhara, bir av partisi için Arada mntakasına gitmişlerdir. Prens Pol oradan Belgrada dönecektir.

## Pazartesi akşamı Ay tutulacak

Rasathaneden bildirildiğine göre a. yılın 7 nci pazartesi günü akşamı ay tam olarak tutulacak ve memleketimizin her tarafından görülecektir. Ay tutulmasının muhtelif safhalarına ait zamanlar şunlardır:

Ayın tutulmağa başlaması saat 22, 41 de.  
Tam tutulmağa başlaması saat 23, 45 te.  
Tam tutulması ortası saat 24.26 da.  
Tam tutulması nihayeti saat 1.07 de.  
Ay tutulmasının bitmesi saat 2.12 dedir.

## Kenferans

Berlin Üniversitesi Nöroşirtürji Profesörü "Yeni Nöroşirtürji çalışmaları," hakkında Üniversitenin birinci Tıp dershanesinde 14 - XI - 938 günü saat 5 te bir konferans verecektir.

# Fransanın yeni mali siyaseti ne olacak?

## Nazır, buhranı izale için bazı çareler buldu

Paris, 5 (A.A.) — Reynaud, vaziyet hakkında yaptığı tetkikatın neticesini pazartesi akşamı Daladyeye bildirecektir. Reynaud'nun buhranın izalesi için bulduğu çareler şu suretle hülâsa edilebilir:

Masrafları kıstmak, yeni varidat menbaları bulmak, iktisadî kalkınmayı temin edecek tedbirler almak.

Reynaud, mali sahada hiçbir cebir tedbirine müracaat etmeyecek, eşhasın ve müesseselerin sarfetme kabiliyetini azaltacak olan ağır vergiler ihdasını teklif etmeyecektir. Nazır memleketin iktisadî faaliyetini yükseltecek ve inkışaf ettirecek tedbirlerle bilhasna iktisadî sahada yeni varidat menbaları ve imkânları bulmağa gayret edecektir.

Reynaud, geniş bir kredi siyaseti takip edecek ve sermayenin avdetini kolaylaştırarak müsait bir hava yaratmağa çalışacaktır. "Açık pazar," siyaseti devletin mübayaaları sayesinde devlet ehramının yükselmesi için en makul çare olarak kabul edilmiştir.

## SOSYALİST PARTİSİNDE

Paris, 5 (A.A.) — Fransız sosyalist partisinin millî konseyi, bugün öğleden sonra saat 14.30 da ikinci icmasını aktetmiştir.

B. Blum, konseyin üzerinde alınan karar vermesi icap eden üç mesele mevcut olduğunu bildirmiş ve bu meseleleri şu suretle tavih etmiştir:

1 — Konsey, parlamento grupuna ekonomik ve mali politika hakkında sarîh direktif vermelidir.

2 — Konsey, halk toplantısı millî komitesindeki delegelerine, halkçı cephe bahsindeki politikayı tasrih eden kat'î direktifler vermelidir.

# Filistin için yeni bir plân hazırlanıyor

Londra, 5 (A.A.) — Daily Ekspres gazetesi Kudüs Arap mahafilinde yeni bir İngiliz plânı hakkında dolaşan şayiaları nakletmektedir.

Bu şayialara göre, Filistine Yahudi muhacereti senece bin kişiye inhisar edecektir. Ancak Filistindeki Yahudilerin adedi mecmu halkın üçte birini geçemeyecektir.

Her 100 bin kişiye bir mebus hesabıyla bir meclis teşkil edilecektir. Bu suretle, mecliste 8 müslüman Arap, 1 hristiyan Arap, 4 yahudi mebus bulunacaktır.

Umumî vali unvanını alacak olan fevkalâde İngiliz komiseri de mecliste 5 İngiliz murahhas tayin edecektir.

Nahiyeler kendi kendilerini idare edeceklerse de asayiş muhafaza için kuvvetli İngiliz müfrezeleri daimî olarak Filistinde kalacaktır.

İngiltere Arapların iktisadî kalkınmasını temin için uzun vadeli ve 5 milyon İngiliz liralık bir ikrazda bulunacaktır.

# Südet partisi Alman partisi ile birleşti

Reichenberg, 5 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Südet partisinin nasyonal sosyalist partisi ile birleşmesi münasebetiyle B. Hitlerin muavini nazır doktor Hess bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

— İki bin yıl önce Cermen kabileleri bu memleketi işgal etmişlerdi. O zaman danberi bu memleket, daimî nüfûsü ve fedakârlıklarla bucağı olmuştu: Bu memleketin her tarafında, geçmiş asırlarda yapılmış Alman faaliyet ve çalışmasının eserlerine rastlanıyor. Şehirlerdeki âbidelerin güzelliği, Alman mimarlarının eseridir. İlk Alman üniversitesi, bundan altı asır evvel Pragda açılmıştır. Bohemya ve Moravyanın şöretini dünyanın dört tarafına yayan daima Almanlar olmuştur.

Führer'in sayesinde bu asırlık mücadele, milliyet hukukunun galebesi ile bugün kat'i hal suretine varmıştır. Sızilerin ve Avusturyanın büyük Almanya ilhakı, tabii bir hukukî vaziyet yaratan ve asırlık haksızlıklara nihayet veren hâdiselerdir.

Hâlen haricte, adaletin tecellisine müsaade etmekten ise bir harp kopar-

3 — Konsey, umumî politika bahsinde, sosyalist partisinin parlamento grupuna, parlamento toplanınca alacağı hattı hareket hakkında da direktifler vermelidir.

## KONSEYDEKİ MÜNAKAŞALAR

Paris, 5 (A.A.) — Sosyalist partisi millî konseyinde umumî politik hakkında müzakerelere başlanmıştır.

İlk söz alan mebus Lussy demiştir ki:

Antikomünist mücadelenin şiddetle aleyhindeyim. Zira, bu mücadele antimarksist ve bilâhara antisosyalist mücadeleye bir başlangıç teşkil etmektedir. Sosyalistlerin komünistlerle birlikte bir blok vücuduna getirmeleri fikri de doğru değildir. Sosyalist partisi, bugün muhalefete geçmemelidir. Zira, bu politika da hükümet, sağa doğru yeni bir adım atacakdır.

Bunu müteakıf söz alan sabık ziraat nazırı Monnet ezcümle demiştir ki:

Daladler'ye müzaheret etmek sosyalistler için imkânsızdır. Efkârımız mümiye, ne Flandenin, ne Radikallerin ne de haklı olduğu zaman dahil ileri gittiğinden her şeyi bozarak komünistlerin etrafında toplanmıyoruz, fakat sosyalist partisinin etrafında toplanacaktır.

Hükümette, sosyalist programının heyeti umumiyesini kabul etmeyeceklerle iş birliği yapmak şayanı kabul bir harekettir. Zira, haricî hâdiselerin aldığı seyir endişe verici bir mahiyettedir ve kuvvetli bir haricî politika götürmek lâzımdır.

ristiyan Arap, 4 yahudi mebus bulunacaktır.

Umumî vali unvanını alacak olan fevkalâde İngiliz komiseri de mecliste 5 İngiliz murahhas tayin edecektir.

Nahiyeler kendi kendilerini idare edeceklerse de asayiş muhafaza için kuvvetli İngiliz müfrezeleri daimî olarak Filistinde kalacaktır.

İngiltere Arapların iktisadî kalkınmasını temin için uzun vadeli ve 5 milyon İngiliz liralık bir ikrazda bulunacaktır.

Umumî vali unvanını alacak olan fevkalâde İngiliz komiseri de mecliste 5 İngiliz murahhas tayin edecektir.

Nahiyeler kendi kendilerini idare edeceklerse de asayiş muhafaza için kuvvetli İngiliz müfrezeleri daimî olarak Filistinde kalacaktır.

İngiltere Arapların iktisadî kalkınmasını temin için uzun vadeli ve 5 milyon İngiliz liralık bir ikrazda bulunacaktır.

Umumî vali unvanını alacak olan fevkalâde İngiliz komiseri de mecliste 5 İngiliz murahhas tayin edecektir.

Nahiyeler kendi kendilerini idare edeceklerse de asayiş muhafaza için kuvvetli İngiliz müfrezeleri daimî olarak Filistinde kalacaktır.

İngiltere Arapların iktisadî kalkınmasını temin için uzun vadeli ve 5 milyon İngiliz liralık bir ikrazda bulunacaktır.

Umumî vali unvanını alacak olan fevkalâde İngiliz komiseri de mecliste 5 İngiliz murahhas tayin edecektir.

Nahiyeler kendi kendilerini idare edeceklerse de asayiş muhafaza için kuvvetli İngiliz müfrezeleri daimî olarak Filistinde kalacaktır.

İngiltere Arapların iktisadî kalkınmasını temin için uzun vadeli ve 5 milyon İngiliz liralık bir ikrazda bulunacaktır.

Umumî vali unvanını alacak olan fevkalâde İngiliz komiseri de mecliste 5 İngiliz murahhas tayin edecektir.

Nahiyeler kendi kendilerini idare edeceklerse de asayiş muhafaza için kuvvetli İngiliz müfrezeleri daimî olarak Filistinde kalacaktır.

İngiltere Arapların iktisadî kalkınmasını temin için uzun vadeli ve 5 milyon İngiliz liralık bir ikrazda bulunacaktır.

Umumî vali unvanını alacak olan fevkalâde İngiliz komiseri de mecliste 5 İngiliz murahhas tayin edecektir.



# İngilterede bir şairin 340 senelik mezarı açıldı

## Dahî Şekisprin eserlerinin bir başkası tarafından mı yazıldığı tahkik ediliyor

### Madam Şankayşek nerede ?

Hankey üniversitesinde içtimaiyat profesörü olan madam Lusi Tu isminde bir kadın, Çinlilerin davasını Avrupa efkârı umumiyesi karşısında müdafaa etmek üzere Parise gelmiştir.

Madam Çankayşekin çok yakın arkadaşı olan kadın profesör bu suretle yarı resmi bir vazifeyi haizdir. Kendisi bizzat Madam Çankayşek tarafından gönderilmiştir.

Lusi Tu henüz 22 yaşında çok genç bir kadındır ve fikren garb medeniyetini çok iyi hazmetmiş olmakla beraber, yine Çinli an'anesini muhafaza etmektedir. Parise geldiği zaman arkasında Çinlilerin giydiği bol etekli ve ipek bir siyah entari varmış.



Lusi Tu

Fransızlar onu, Çinin gönderdiği bir kadın elçi olarak karşılamışlardır. Lusi Tu bulunduğu bir beyanatta diyor ki: "— Bir Çinli kadma böyle bir vazife ilk defa olarak verilmiştir. Bu şekilde çalışmak üzere beni memur eden bizzat Madam Çankayşektir. Kendisi bizim için mukavemet ve iman timsalidir. Bütün Çin kadımları ondan cesaret ve kuvvet almaktadır.

Madam Lusi Tu Parise ve daha sonra Londrada vereceği konferanslarda bilhassa harb âfetinden kurtularak başka memleketlere iltica edenlere iş temini ve yaşamak hakkı bahşedilmesi lüzumunu ileri sürerek ve bu hususta bir karar alınmasına çalışacaktır.

Çinli kadın profesör, memleketinin düşmana karşı mukavemet edeceğini söylemiş, ve Çinlilerin büyük bir manevi kuvvete sahip olduklarını tekrar etmiştir. Bu arada Japonların bilhassa Şankayşekle karısının başını mezada koyduklarını ve bunun için vaadettikleri parayı son zamanlarda iki misline çıkardıklarını söylemiştir.

Lusi Tu ilâve ediyor:

Bununla beraber, Madam Çankayşekin hayatı emniyettedir. Japon casuslarının bütün faaliyetleri ve hileleri ile çalışmalarına rağmen onun nerede bulunduğunu hiçbir Çinli söylemeyecektir.

### Bir Fransuz Şairi Öldü

Fransanın son devirdeki meşhur şairlerinden Francis Jam, 70 yaşında olduğu halde geçen gün ölmüştür.

Francis Jam bilhassa kır şiirleri ve dini şiirler yazmıştır. Realist bir şairdir. Onun şiirleri kırları, köy hayatını, dini terennüm etmiştir. Şair esasen dalma kasabalarda yaşamış, büyük şehirlerden kaçmıştır...



İngiltere edebiyat âlemini olduğu kadar, bütün dünya sanat muhitlerini meşgul eden bir meseleden geçen gün okuyucularımıza bahsetmiştik. Bu mesele, meşhur İngiliz müellifi Şekspir'in hakikaten mevcut olup olmadığına dairdir.

İddia edildiğine göre, piyeslerini derin bir hayranlıkla seyrettiğimiz Şekspir diye bir adam yoktur. Onun eserlerini gene o devrin müelliflerinden olan meşhur filozof Beykin yazmıştır.

Bu nazariye pek eskidenberi İngilterede ileri sürülmekteydi. O kadar ki, Şekspirle alakadar edebiyat mensupları ikiye ayrılmıştı. Bir kısmına "Beykon'cular" diğer kısmına ise "Şekspir'ciler" deniyordu.

Beykoncuların iddiası şu: Şekspir diye bir insan dünyaya gelmemiştir. Şekspirin bütün eserlerini yazan Beykon'dur. Yalnız bu eserlerin üzerine "Şekspir" diye bir namı müstear atmıştır.

Şekspir'ciler ise, şöyle diyorlar: Beykon, diye de bir müellif mevcuttur. Eserleri, bizzat onun malıdır.

Fakat bugüne kadar bütün bu meseleler sadece bir iddia olarak kalmıştı. Derken bu iddiaları teyide imkân verecek bir tarihî hakikat ortaya atıldı. Denildi ki, Şekspirin zamanında bir şair öldüğü zaman diğer şairler onun lâhti başına giderler ve kendi elleriyle birer mürsiye yazarak o mersiyeyi ihtiva eden kâğıdı ve kalemi lâhtin içine atarlar. Ve mezar böylece örtülür.

Bundan şu netice çıkıyordu: Eğer Şekspir hakikaten mevcut idiyse, onun zamanında ölen meşhur şair Edmond Spenser'in mezarında el yazısıyla bir şiiri bulunmak lâzımgelir.

Bu fikir o kadar taraftar bulmuştu ki, bundan üç gün evvel büyük bir mahremiyet ve sükûn içinde Edmond Spenser'in büyük Seminter kilisesindeki mezarı açılmıştır.

Dünkü posta ile gelen İngiliz gazetelerinden Deyli Miror hâdiseyi şöyle hülâsa ediyor:

"Büyüklerin makberesi olan Vestminster kilisesinin şairlere mahsus köşesinde 340 senedenberi sükûn içinde uyumakta olan bir mezar açıldı: bir tabut ışık gördü.

Bu tabut, meşhur İngiliz şairi Edmond Spenser'in idi. Bu mezar, senelerdenberi halledilememiş olan (Şekspir - Beykin) meselesine bir cevap bulmak ümidiyle açılmıştır. (Şekspirin eserlerini Vilyam Şekspir mi yoksa Francis Beykin mi yazmıştır?"

Dün gece, bütün edebiyat dünyası, bir mezarın küreğine bakıyordu: denebilir. Bu kürek acaba Şekspir - Beykin eserlerini da çözmeğe yardım edecek miydi?

Tarihşinas Kanden Şekspirin gömü mesî esasında muasır şairlerin mersiye yazdıkları, ve bu mersiye-leri, — kullandıkları kalemlerle birlikte — açık olan mezara attıklarını ifade etmişti.

Yirmi senedenberi de "Beykin cemiyeti" mensupları bu mezarın açılması için müsaade istihaline çalışıyordu. İşte buna, ancak dün gece im-

## Mısır kraliçesinin çocuğu



Mısır kraliçesinin dünyaya getireceği yavru akşama sabaha beklenmektedir. Kraliçe İskenderiyede Resülün sarayına nakledilmiş ve lohosalık için hazırlanan salona yerleştirilmiştir.

Sarayda birçok doktorlar hazır olarak beklemektedirler. Bunların arasında meşhur bir doğum mütehasssısı İtalyan doktoru vardır.

Malumdur ki, Kral Faruk, küçükken kendisine süt annelik etmiş olan Türk kadını, karısının bu mesut hâdiseyi beklediği son günlerde aratmış buldurmıştu. Bugüne kadar Bursada yaşamakta olan bu Türk bayan, kızı ile beraber Mısıra gitmiştir. Kraliçenin çocuğunu da kralın süt annesinin kızı, yani süt kardeşi emzirecektir.

Bu haberi veren Avrupa gazeteleri, kralın süt annesinin sağlam bünyeli bir Türk köylü kadını olduğunu kralın doğacak olan çocuğuna da bu

kân elde edilebilmişti.

"Beykin cemiyeti" mensupları diyor ki "Eğer mezar içinde Beykinin el yazısıyla bir mersiye çıkıp bu mersiye'nin altında (Vilyam Şekspir) imzası görülürse, bütün dünya, Beykin davamızın doğruluğuna inanacak ve (Şekspir) isminin sadece onun tarafından kullanılan bir namı müstear olduğunu öğrenecektir."

Vestminster kilisesindeki 340 senelik mezar açılmadan evvel, kilisede yabancı bulunmaması için her yer aranmış ve dört büyük kapı da sıkı sıkıya kapatılmıştır.

Büyük ve tarihi bir hâdiseler olan bu mezar açılışının, yalnız alakadar birer müesselin gözü önünde tam bir

sükûnet ve mahremiyet içinde yapılması düşünülmüştü.

Mezarı yavaş yavaş açmağa başlandı. Nihayet birdenbire sesi işitildi:

— İşte! Tabut meydana çıktı! Daha derine gideyim mi?

Tabutun etrafı iyice araştırıldı. Yığılan kum taneleri elden geçirildi. Heyhat! Ne mersiye, ne de bir kalem bulunamadı.

Şimdi bir tek mesele kalıyor. 340 sene evvel mühürlenmiş tabutu açmalı mı? Açmamalı mı? Zira mersiye-ler tabutun içinde şairin cesediyle koyun koyuna yatmakta olabilir."

## Günün mes'eleleri: Esnaf için aşhaneler acalım

Belediyenin şehirde yaşayanların sıhhati ile ne derece yakından ve hassasiyetle meşgul olduğunu biliyoruz. Bunun için gösterilen faaliyet, bir teşkilâtla idare edilmektedir. Buna rağmen sıhhi kayıtlara riayet etmeyen yerler pek çoktur.

Meselâ bir helva, peynir ve ekmeğin satan dükkâna giriyorsunuz. Seyyar satıcı, hamal gibi vatandaşların bir nevi yemekhaneleri olan bu dükkânlarda Anadolu yurttaşları satıcılık yaparlar. Kirli, ıslak bir bezle, nasırlı ve kirli elini siler, tabaktan kaldırdığı peyniri masanın üstünde bir kaç parçaya ayırarak tartar, sonra onu büyük bir itina ile sarar.

Bu gibi dükkânlarda peynir, helva, ekmeğin, pastırma, sucuk ve her nevi yiyecek, katıyen sıhhi kayıtlara riayet edilmeden satılır.

Bunlara benzer daha birçok yerler vardır.

Akşamları, üç ayaklı bir destek üzerine etrafı camlı bir mahfaza ile muhafaza edilerek tabaklarla sokak ortasında satılan pilâv, gene seyyarlar tarafından satılan baş sövüşleri, temizliğe katıyen riayet edilmeden satılır.

İşçi sınıfının küçük aşhanelerinde de temizlik noksanı görülmektedir.

Bütün bunları bir doktora anlatarak fikrini sordum:

— Azızım, dedi. Mikrobu her şeye her şeye musallat olmuş bulursunuz. Bir hastanenin içinde gördüğünüz temizlik, elbette şehir sokaklarında temin edilmez.

Fakat yiyecek maddeleri, dalma temiz tutmak lâzımdır. Dedikleriniz yerlerde yiyecek olanlar kadar satıcıların da nezafete riayet etmeleri lâzımdır. Bunlar peynir ve saireyi elleriyle değil, bıçak ve çatala tutup temiz kâğıtlara sarmalıdır. Buralarda da bilhassa öteberi sarılan kâğıtlara da dikkat etmek lâzımdır. Hele bu gibi yerlerde bulaşıcı hastalık mikrobunu taşıyan sineklere hiç meydan vermemek lâzımdır. Onun için de gıda maddesinin, hattâ ekmeğin üstleri ince telörgülerle muhafaza edilmelidir. Lokanta vitrinlerindeki tatlılar ve meyvalar için de bu usul tatbik edilmelidir..

Başka bir doktor, "Şehrin sıhhi kontrolü,, hakkındaki mütalealarını şu suretle anlatmıştır:

— Fert, her şeyden evvel cemiyetin malıdır. Binaenaleyh, onun hastalığından, yaşayışından cemiyet bir mesuliyet hissi duymaktadır. Pen-cesesini açık yattığı için nezle olan bir adama nasihat vermek kimsenin hakkı değildir. Fakat evinin içini bir mezbele haline getirerek aile efradının bulaşıcı hastalıklara uğramasına müsamaha eden alle reisi cemiyet karşısında mesul bir şahsiyettir. Bunun içindir ki birçok medeni şehirlerde belediye doktorları şüphelen- dikleri evlerin içini muayene ederek (Lütfen sayfa çeviriniz)

## Şikâyetler, temenniler

Bir okuyucumuz yazıyor: "Ana caddelerin dışında, bilhassa mahalleler arasındaki sokakların temizliğine hiç riayet edilmemektedir. Meselâ Tarlabasında Küçük Yazıcı sokağı, meyva artıkları ve çöp döküntüleri ile kokuyor.

Buralarda oturanlar, evlerin bütün pisliklerini sokağa döküyorlar. Sabahleyin toplanan çöpler, birkaç saat sonra tekrar her tarafı istilâ etmiş gibidir.

Hiç olmazsa belediye, evlerinin önünü kirli tutanlara ceza versin, yahut burası sık sık temizlensin..."

Beylerbeyinden aldığımız M. Fuat inzalı bir mektupta da şunlar yazılıyor: "Gazeteler İstanbul temizliğinden, sokaklarından şikâyet edip du- ruyor. Şikâyet edilen yerlerin birçoğu temizleniyor veya aydınlatılıyor. Fakat bir gün şu şehir civarının derdine bakan yok. Bizim de caddelerimiz temizlenmeğe muhtaç, bizim de iskeleden biraz uzakta olan ev-

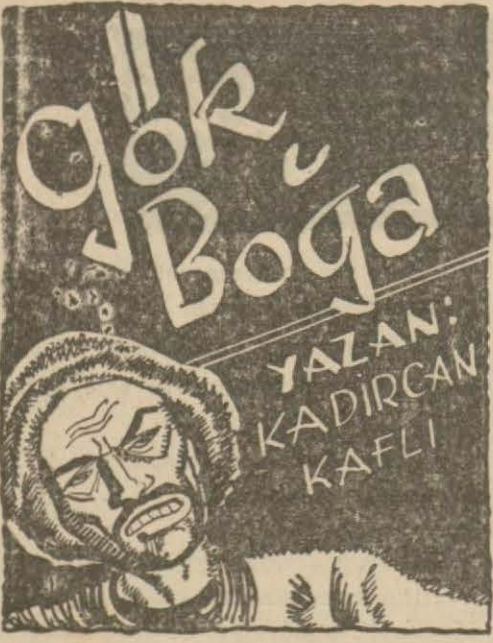
lerimize giden yollarımız elektrik iş- ter. Hele sahilin biraz yukşesinde o- lan evlere kiş günleri çıkmak için elle- ri kolları sıvamak, kanter içinde ve ta- bii çamurda boğulmuş bir halde bulunuyoruz. Bazı yerlere kaldırımlar ya- pılmış, fakat bunlar akan sellerle bozulup gidiyor. Vaktiyle bu yolları ma- halle sakinleri yaptırılmış, fakat bugün bu yapılamıyor. Boğaziçinde oturanlar, esasen şehirde oturanlardan fazla olarak bir vapur parası ödemektedirler. Sonra Boğaz da bu şehrin ma- li değil midir? Niçin bu üvey evlât muamelesi görüyoruz?.."

Sultanahmette oturan Salih Evrensel yazıyor:

"Caddelerde yanan büyük havagazı fenerleri saat on ikide söner. Dün Sir- kiciden Gülhane parkına giden caddede üzerinde kocaman fenerlerin güpegün- düz yanmakta olduğunu gördüm.

Maksadım şu, bu fenerler hiç olmaz- sa gece saat bir kadar yakılsa olmaz mı?.."





- 2 -

Kenarları tüylü kısa kalpaklı ve renk renk kaftanlı halk sarayın önünde toplanmıştır. Kederlidir. Çünkü TONUÇ Han hastadır. Son vasiyetini yapmak üzere karısı KUKUŞLU Kızı Maralı ve biri on altı, diğeri yirmi iki yaşındaki oğulları AKBOĞA ve GÖKBÖĞA'yi, bir de otuz yıllık vezirt, fakat bir senedenberi dargın olduğu Malavı çağırıyor, TONUÇ Han salonun duvarlarında asılı olan ve Çin ile Hint illerinde hüküm süren büyük Türk hükümdarlarının resimlerine hürmet dolu bakışlar attı. İçini çekti, gözlerini yumdu.

Sesi titriyordu.

- Bunu ben yapmıyorum, yasa öyle istiyor.

Malava baktı:

- Otuz yıl bana destek oldun. Bir yıl süren ayrılığın anlattı ki, bıraktığın boşluk büyüktür. Onu dolduracak er yoktur. Akboğayı yalnız koma! Ona da destek ol. Henüz pek gençtir. Sana benden çok muhtaçtır. Ona ve yurda hizmette devam et. Söz veriyorsun, değil mi?

- Ben her zaman sizin soyunuzun zavallı bir kuluyum.

- Kulu değil, kolusun!

Şimdi gözleri Akboğaya çevrilmişti:

- Oğlum! Halkın rahatına, yurdun güzelliğine çalış. Açları doyur, çıplakları geydir, herkes malından ve canından emin olsun! Her işte, annene, kardeşlerine, vezirine ve halktan akli erenlere danış! Danış, madan iş yapma! Dedelerimiz Hintte, Çinde ve Altaylarda böylelikle büyük devletler kurmuşlar. Türk yarasına ve Türk dine sadık kal! Ah, İLAK düşkünlüğü, alçaklık ve yalancılık batıdan bize yaklaşıyor. İçimize yerleşiyor. Küçük küçük hanlıklara ayrılışımız, bir araya gelip de büyük bir hakanlık kuramayışımız bu yüzden. Her sabah benim gibi sen de bu salonda duvarlardaki şu büyük hakanların önünde eğil! Onları örnek tut, onlar kadar olmağa çalış. Fırsatları kaçırma ve o uğurda her şeyi katlan!

Sesi gittikçe kısılıyordu.

Bir kaç defa derin derin nefes al-

# Kuşan sokaklarında gözleri yaşlı bir kalabalık Evlerden ve köşe başlarından kadın hıçkırıkları duyuluyor

dı ve devam etti:

- Sanmam ki, yarın sabah gözlerim ışık görebilsin! Beni şehir mezarlığının ortasına, Türk yasasına göre gömün! Hoşça kalın!

O kadar yorulmuştu ki göz kapakları düşürdü ve başı, bayılır gibi sağa yuvarlandı.

Hepsinin gözleri yaşarmıştı. Gökboğa ile annesi, hanım iki tarafına geçtiler. Yastıklarını aldılar ve onun daha rahat uzanmasına yardım ettiler.

Bu sırada gözleri karşılaşıyor, zavallı annenin dumanlı bakışları Gökboğanın yüreğini yakıyordu. O en çok buna üzülmüyordu. Halbuki kadın çağırış oğlunun sevgisini mazur görmekte hiç tereddüt etmiyordu. Hatta kendine:

- Elçimde onun yanında ve hanlık tahtında oturmağa elbet layıktı. Diyordu.

Ertesi sabah bütün kuşan sokaklarını gözleri yaşlı yahut yüzlerinde derin bir yelis okunan büyük bir kalabalık doldurmuştu.

Evlerden ve köşe başlarından kadın hıçkırıkları duyuluyordu.

Çünkü TONUÇ Han ölmüştü. Mevsim sonbahar olduğu için ölü hiç beklenmeksizin gömülebilmirdi. Yuğ (1) hemen o gün yapılacaktı.

Hazırlıklar çabuk bitti.

Yakın köy ve kasabalardan binler ve kişi şehre geliyordu.

Öğleye doğru TONUÇ hanın ölüsü büyük bir çadırın ortasına kondu. Hayatında en çok kullandığı şeyler, silâhları, elbiseleri, su çanağı hep etrafına dizilmişti. Karısı ve kız karaları giymişler, onun yanbaşında diz çökerek sessiz göz yaşları döküyorlardı. Oğulları ayakta duruyorlardı. Başlarını eğmişler, ıslak bakışlarıyla ara sıra ölüye bakıyorlardı.

Malay kapıda duruyordu.

Hanlığın büyükleri, ordu kumandanları birer birer çadıra giriyorlar, ölüsü son defa saygı ile selâmlıyorlardı.

TONUÇ hanın atı çadırın önünde idi.

Daha ilerde büyük bir demir direk ve onun etrafında çepçevre odun yığını vardı. TONUÇ hanın atı oraya götürüldü ve demir direğe sınımsı bağlandı. Sonra da odunlar tutuştu, ruldü. Alevler birdenbire köpüren ejder dilleri gibi büyüdü, büyüdü ve etrafı kapladı, at olduğu yerde can acısı ile çırpınıyor, tepniyor, haykırıyor, fakat kurtulamıyordu. Binlerce kişi bu güzel hayvanın çığlıklarını duydukları başlarını eğerek derin derin iç çekiyorlar, dünyada hiç kim seyl birbirinden ayırdetmiyen büyük kuvveti, ölümü düşünüyorlardı.

Atı orada kıvrana kıvrana acı acı kişniyerek, cayır cayır yandı, etrafı bir yağ ve yanmış et kokusu doldurdu, daha sonra bir kaç avuç kül halinde direğin dibinde yığılıp kaldı.

O külleri aldılar, bir vazoya koydular ve TONUÇ hanın yanına götürdüler.

Sıra kurbanların kesilmesine gelmişti. Ölünün yakın ve uzak akrabası, Bir iki dakika geçti. Balmumu rengindeki göz kapaklarını kaldırdı. Bu sefer yatağının sağına sıralanmış olan dört insana baktı. Kendisini zor-

layarak gülümser gibi yaptı. Bakışlarını bir an büyük oğlunun gözlerinde tuttu:

- Gökboğa, oğlum! Yaklaş!

Diye fısıldadı. Gökboğa, onun cılız elini kuvvet avuçlarına alarak sıktı. Yüzünü yaladı.

Han sordu:

- Elçinle evlenmekten vazgeçtin mi?

- Ona söz vermişim. İzin ver senin gibi ben de sözümde durayım.

- Bana rahat vermek için yaladın da olsa vazgeçtiğini söyleme! Düşünseydin!

- Aldanmak, rahat olmaktan daha mı iyidir? Her zaman doğru olmanın seni daha çok sevindireceğini ne şüphem yoktur.

(Devamı var)

(1) Ölü gömme ayını.

## Bugün SARAY Sinemasında

Her kadının mutlaka görmesi lâzımgelen bir film

# 2 AŞK ARASINDA

MAUREEN O' SULLIVAN — VIRGINIA BRUCE ve FRANCHOT TONE

tarafından emsalsiz bir tarzda yaratılan bu Fransızca sözlü filmin mevzuu:

EBEDİ AŞK ve KISKANÇLIK MESELESİ, MEŞRU ZEVCE... ve METRES... BİR ERKEĞİN KALBI ETRAFINDA İKİ KADIN

İLAVETEN: FOXS JURNAL son dünya havadisleri.

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtlı fiatlarla matinelere.

## Bugün SAKARYA sinemasında

Haftanın en güzel programı:

Bugünlerde şehrimize gelecek

HARRY BAUR'un

refikası Bayan RİKA RADİFE

ve GEORGES RİGAUD tarafından

KORKUSUZ ADAM

Kuvvetli ve ateşin dram

Akşam saat 8,30 da

Mevsimin parlak muvaffakiyeti

SÜT KARDEŞLER

HENRY GARAT — LUCIEN

BARROUX ve MEG LEMON-

NIER tarafından oynanmış şen ve

eğlenceli bir komedi.

Bugün Kelimenin Tam Mânasile Muazzam - Müthiş

Heyecanlı Ve Harikulâde Bir Şaheser Görmek İstiyenler

## İPEK sinemasında

# HARB ESİRLERİ

Fransızca sözlü filmini görmelidirler. Baş rollerde:

Bir Fransız: JEAN GABIN. Bir Macar: DITA PARLO, Bir Alman:ERİH FON STROHEIN

Bu derece müessir film, senede bir, yahut iki tane görülebilir. Bugün saat 1 ve 2,30 da çok ucuz fiatlarla HALK ve TALEBE matinelere. DİKKAT: Ucuz biletler saat tam 2.30 a kadar verilir.

# MELEK'te ROBERT TAYLOR ve JEANNE HARLOV tarafından temsil edilen TATLI GÜNAH

İki büyük yıldızı sevenler tarafından alkışlanmakta ve beğenilmektedir

Bugün saat 1 ve 2,30 tenzilâtlı matinelere

## Karamazof Kardeşler

Yazan: Dostoyevski

Çeviren: Hakkı Süha Gezgin 2

zavallı kızlarının Petersburgda tifo hummasından ansızın öldüğünü haber aldılar. Bu ölümün açıklıkta ileri gel. diğini söyleyenler de vardı.

Karısının öldüğünü haber verdikleri zaman, Fiyodor Pavloviç sarhoştü. Halkın bir kısmı, onun bu haberle delicesine sevindiğini ve kollarını açarak Allaha şükrettiğini, bir kısmı da tamtersine, çocuk gibi hıçkırarak hıçkırarak ağladığını ve muhitin kendisinden nefret etmesine rağmen, acınacak bir hale düştüğünü söylüyorlardı.

İki ihtimalden belki biri, belki öteki doğrudur. Belki adamcağız, kurtuluşundan ötürü kurtarcısına karşı bir şükran hassasiyeti göstermişti. Çünkü çok kere, en fena insanlarda bile umulmaz bir duygu derinliği, beklenmez bir saffet görülür.

- 2 -

Karamazof, ilk oğlunu başından atıyor

Böyle bir adamın ne biçim bir baba

ve nasıl bir mürebbi olacağı kolaylıkla tahmin edilebilir. "Adelâyid Ivanovna", dan olan çocuğunu, kadma karşı kin beslediğinden değil, sadece unuttuğundan ötürü başından atmıştı. Göz yaşları, çığlıkları ve şikâyetleriyle evi rahatsız eden "Mitiya", yı, ailenin eski emektarı "Grigori", yanına almıştı. Zaten eğer, o alâka gösterip de çocuğa bakmasa, zavallının çamaşırlarını bile değiştiren kimse olmayacaktı.

Yavrunun büyük babası ölmüş. Moskova'da yerleşen büyük annesi hastalanmış, teyzeleri kocaya varmışlardı. İşte bu yüzden "Mitiya", bir seneye yakın bir zaman "Grigori", nin oturduğu pavyonda süründü. Babası arada sırada (varlığını bilmemeziğinden gelemediği için) onu hatırlasa bile, sefa hat ve çapkınlığına engel olmaması ve yine pavyona yollamak için hatırlardı.

Bereket versin bir sıralarda "Adelâyid", in yeğeni Paristen gelmişti.

Aleksandroviç Miyosof, Avrupada

uzun zamanlar kalmış, ailesi arasında kültürünün kuvveti ve kibar tavırlarıyla tanınmış, bir adamdır. Memuriyeti zamanında Rus ve yabancı liberallerle münasebette bulunmuş ve "Prüdon", "Bakonin", gibi meşhur şahsiyetlerle tanışmıştı.

1848 Şubatının üç şanlı gününde ihtilâlciler ile beraber barikatlara girdiğini anlatmaktan hoşlanır ve bunları gençliğinin en tatlı hâtıralarından sayardı. Çok zengindi de. Büyük, geniş ve mükemmel işlenmiş arazisi, malikaneleri, tâ kazanın meşhur manastırının hudutlarına kadar dayanırdı.

Piyer Aleksandroviç, mirasa konuşca, manastır papazlarıyla, bu arazideki gölde balık avlamak ve ormanlardan odun kesmek meseleleri yüzünden bitmez tükenmez davalara girişmişti. O, bu neticesiz çekişmeyi, münevver vatandaşların kiliseye ve mutaassıplara karşı bir vazifesi gibi görüyordu.

Gönlünde iyi bir hâtra olarak sakladığı zavallı "Adelâyid", in feci ölümünü ve "Mitiya", isminde bir öksüz bıraktığını öğrenince, "Fiyodor Pavloviç", e karşı beslediği bütün kin ve nefrete rağmen pek üzüldü ve kendine iş edindi.

Bu adamla ilk görüşmesi de bu yüzden oldu. Daha ilk cümlelerde açıkça çocuğu almak, terbiyesiyle meşgul olmak istediğini söyledi. Aleksandr, bu

zonuşmanın kendisinde bıraktığı intıbar uzun zaman unutamadı. Hele "Pavloviç", in çocuktan bahsederken takındığı kayıtsız tavırlara pek şaşmıştı. Bu bedbaht adam, hattâ, kendi evinin bir köşesinde, unutulmuş bir evlâd bulunduğundan bile habersiz görünüyordu. Onun bu hâdiseyi anlatışında ne kadar mübalâğa olsa da yine bir hakikat payı vardı. Piyer Aleksandr, meseleyi kestirme yoldan haletti. Çocuğun "vasi", si oldu. Anasından kalma bir evle bir parça arazisini idareye başladı. "Mitiya", da bu kimsesiz "yeğen", in evine yerleşti.

Miras, çiftlikleri, araziyi, ve emlâki kendi üstüne geçirecek resmî muameleyi bitirdikten sonra, Parise dönmeğe zorunda kalan Aleksandr, çocuğu Moskovadaki halasına bıraktı. Fransa iklimine ve muâşeretine alışan bu adam, hele ihtilâl patlak verince, Mitiya'yı unuttu.

Moskovadaki hala, ölünce, çocuk, onun evli kızlarından biri tarafından alındı. Bu suretle zavallı yavrucuk dördüncü bir göç yapmış oluyordu.

"Pavloviç", in üç oğlundan yalnız bu, reşit olduğu vakit konacağı küçük bir miras ve hür bir ömrü bekliyebilirdi.

Dimitri — Mitiya, — nın çocukluğu ile gençliği pek karışık ve maceralı geçmişti. Koleji bitirmeden çıktı. Oradan

askeri mektebe giderek orduya girip Kafkasyada döğüşti. Fakat düellö için rütbesi alındı. Sonra yine rühdü. Cömertçe para harcadı. Borç girdi. Savuruk bir ömür sürdü. Anı bundan sonradır ki, doğduğu yere nerek babasıyla görüşti. Bu da yalın malî durumunu anlamak içindi.

Zaman zaman kendisine gönderilen paralar ona az görünüyordu. Keservetini olduğundan daha fazla sayıyordu. Nihayet dört sene sonra işi künden halletmek üzere tekrar gelince, verilen hesapların içinden çıkarıldı. Bunlar çok karışık şeylerdi ve dökülmüş kanlıya sıfırı tükettiğini gösteriyordu. "Mitiya", aldatıldığından şüpheye düştü. Korkunç bir hiddetle kendine geçti. Romanın birinci cildindeki diseler, işte bu kavga yüzündendir ki bu vaka ile alakadar görüldü.

Şimdi artık "Fiyodor Pavloviç", öteki iki oğlundan bahsetmek ve bunları anlatmak zamanı gelmiştir.

- 3 -

Yeni evleniş ve ikinci çocuk

"Mitiya", yı başından savınca, Fiyodor Pavloviç, ikinci kere evlendi. Karısıyla sekiz sene beraber yaşadı. İkinci karısını, bir para işi için bir hudiyle birlikte gittiği komşu kasabalardan birinde almıştı. Bu da pek güzel bir kızdı. Bu adam sarhoş, çapkın

(Arkası var)



## Inhisarlar U. Müdürlüğünden :

I - İdaremizin Paşabahçe Müskirat fabrikasında şartname ve projesi mucibince yapılacak beton arme döşemeler ile sair müteferrik işler kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

II - Heyeti umumiyesinin keşif bedeli 15202 lira 40 kuruş ve muvakkat teminatı 1140.18 liradır.

III - Eksiltme 21-XI-938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15,45 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartname, keşif ve projeler 76 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü Levazım ve Mübayaat şubesi ile Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V - Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin diplomalı yüksek mühendis veya yüksek mimar olmaları, olmadıkları takdirde aynı evsafa haiz bir müteahhisi inşaatın sonuna kadar daimi olarak iş başında bulundurulacaklarını noterlikten musaddak bir taahhüt kâğıdı ile temin etmeleri ve bundan başka asgari 10.000 liralık bu iş için inşaat yapmış olduklarına dair fennî evrak ve vesaiî ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca bir fennî ehliyet ve eksiltmeye iştirak vesikası almaları.

VI - Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaiî ile inşaat şubemizden alınacak eksiltmeye iştirak vesikası ve yüzde 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14,45 e kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına verilmesi lâzımdır. (8114)

*Yeni*

*teslimat ilmühaberleri*

**HOLANTSE BANK-ÜNİ N.V.**

AMSTERDAM

### Istanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Vasilikinin Hristaki zimmetinde alacağı olan mebalighen haciz edilip tamamına ehliyükü tarafından 2050 lira kıymet takdir edilmiş olan Samatyada İmrakor İlyasbey mahallesinin Merhabaköyesi sokakında atik 26 cedit 34 numaralarla murakkam hanenin sülûsan hissesi açık arttırmaya konulmuş olduğundan evsafı aşağıda gösterilmiştir. Şöyle ki:

**ZEMİN KAT:** Zemini karasiman döşeli bir antre bir taşlık bir oda kırık çini döşemesi bir mutfak ve bir hela avlusu kısmen taşlık altına müsadif bodrum vardır.

**BİRİNCİ KAT:** Yük ve dolaplı bir sofa birisi şahnişli iki oda bir kiler odanın birinde bir tahtabos.

**İKİNCİ KAT:** Bir sofa üzerinde birisi balkonlu iki oda bir tahtabos zemini kırık çini mutfak bir hela.

**UMUMİ EYSAF** Binanın duvarları kârgir birinci kattaki mutfakın zemininden madası ahşap olup elektrik tesisatı vardır. Hariçte ve bahçede bir kapı mevcuttur.

**SAHASI:** 34 numaralı hane 92 metre mu-rabbadır.

**HÜDUDU:** Bir tarafı Maryam Duda hanesi bir tarafı Nikola hanesi ve iki tarafı tarikiâm ile mahduttur.

Gene aynı mahalde atik 28 cedit 23 numaralarla murakkam bir tarafı Terazi Zafiri menzili ve bir tarafı ve Saka tarafın menzili bir tarafı Boğoz ve Totyos menzilleri tarafı rabii tarikiâm ile mahdud 300 arşın miktarındaki arsanın tamamına ehliyükü tarafından 300 lira kıymet takdir edilmiştir.

Kezalik bu arsanın sülûsan hissesi satılığa konmuştur. Yukarıda evsafı saha ve hudutları gösterilen gayri menkulleri açık arttırmaya vazedilmiştir. Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek kıymeti muhammenenin % yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu havi olmaları icap eder. Müterakim vergi ve tanzifat tenviriyi ve vakıf borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 7-11-938 tarihine müsadif pazartesi günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırma 8-12-938 tarihine müsadif perşembe günü dairemizde saat 14 den 16 ya kadar icra edilecek birinci arttırmada bedel kıymeti muhammenenin % 75 ini bulduğu takdirde üstte bırakılacaktır. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilecektir. 23-12-938 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok

arttırmanın üstünde bırakılacaktır.

2004 numaralı icra iflâs kanununun 126 nci maddesine tevfikeyen hakları tapu sicilleri sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alacaklıların ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbetleriyle birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmışlardır. Müterakim vergi ve tenviriyi ve tanzifiyeden ibaret olan belediye rüsumu ve vakıf icaresi bedeli müteahheden tenzil olunur. 20 senelik taviz bedeli müşteriyeye aittir. Daha fazla malumat almak isteyenler 937/4368 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haczin ve takdiri kıymeti raporunun görünülmesi için ilân olunur. (V. P. 2770)

### Şehir Tiyatrosu



6 11 - 938 Pazar  
gündüz saat 15,30 da  
KAN KARDEŞLERİ  
6 11 - 938 Pazar  
günü akşamı 20,30 da  
KAN KARDEŞLERİ



TURAN TİYATROSU  
Halk San'atkarı Naşit  
Cemal Sahir  
Okuyucu: Semiha  
birlikte  
KATIRCI (Operet)  
4 perde  
Varyete, Solo, Duet.

## Türk Hava Kurumu

26 ncı tertip

## BÜYÜK PİYANGOSU

Birinci keşide: 11 ikincitesirin 938 de dir.

## Büyük ikramiye 40.000 liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle "20.000 ve 10.000" liralık iki adet mükâfat vardır.

Yeni tertipten bir bilet alarak iş tirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mesut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

- KURUNun kitap şeklinde roman tefrikası -

8

### LÂSTİK YÜZLÜ ADAM

bir de küçük çocuğun cesetleri görülmekteydi. Komşular bu kadının Madam Harvud ve çocuğun da oğlu Çarls olduğunu derhal tanımışlardır. Mahalli zabıta doktorunun verdiği rapor, her ikisinin boğmak suretile öldürüldüğünü bildirmektedir..

Bu parçanın okunmasından sonra Parisli gazeteci:

- Bu adam, iyi bir adam değil, diye mırıldandı.

Stanton onun sözünü tasdik etti:

- Hiç de iyi değil.

Bundan sonra sohbe bir nihayet vermek zaruretini hasıl oldu. Zira muhakeme başlamak üzereydi. Bütün gazeteciler, mahkemenin gazeteciler locasına geçtiler.

\* \* \*

Kalabalık arasından geçerek adliye binasının önüne gelen düşük omuzlu, yaşlıca bir adam kapının yanında duran müvezziden bir gazete aldıktan sonra müvezzile:

- Verdiğim paranın gerisini istemem oğlum, dedi. Senin olsun.

Ve eline geçen paradan hayrete düşmüş olan çocuğun cevabını beklemeksizin ilerledi. Karşısına çıkan polis selâmladı:

- Merhaba delikanlı, dedi. Buraya gelmek is-

### LÂSTİK YÜZLÜ ADAM

5

çuğun körkörüne öldürülmesinden ibaret bir vakı..

Jorj Fover, nezaketle meslektaşlarını selâm. İyarak:

- Müsaade edin de bir itirafta bulunayım, dedi. Paristen Londraya bilhassa Harvud muhakemesi için gelmedim. Gazetemizin Londra şubesinde birkaç gün kalmak üzereyim. Bu münasebetle bir saat kadar gelip eski ahbablarımı ziyaret edeyim dedim. Aranızda, şişman vücudümü süzdürcek bir yer var mı?

Matbuat memuru derhal atılarak:

- Elbette Jorj, dedi. Elbette.. Başımızın üstünde yerin var dostum, buyur.

Parisli gazeteci, kanapelerden birine yerleşti. Yanında Cimi Stanton bulunuyordu.

Cimi Stanton, cebinden bir çok gazete parçaları çıkarmış, Samuel Hop'un önüne koymuştu. Vilyam Harvudun muhakeme safhalarını gösteren ve "Deylli Gazet.", ten kesilmiş olan bu parçalardan "10 Temmuz.", tarihisinde şu satırlar okunuyordu:

"Dün saat 12,30 da, Londra Stok Bankası Klaphom şubesi civarında nokta bekleyen polise Vilyam Jonas, bankadan bir adamın çarçabuk çıkarak, yolun karşı tarafına geçtiğini görmüş ve bu adamın hareketini şüpheli bulduğu için hemen

**Mektep Kitaplarınızı**  
VAKIF Yurdu satış yerinden kolaylıkla  
tedarik edebilirsiniz



Bir Haklı Şöhret var ki bugüne kadar  
Adı tadını

# Ali Muhiddin Hacı Bekir

Bahçekapı - Beyoğlu - Karaköy - Kadıköy

## ALMAN KOKU

Ankara Memurlar Kooperatif Şirketi tarafından getirilen en iyi

### ALMAN KOKUNU

Depoda teslim

Tonu 25 Liradır

Kurşun mühürlü çuvallar içinde evlere kadar da teslim edilir.

Müracaat yeri:

Ankarada Memurlar Kooperatif Şirketi, İstanbul irtibat bürosu Sirkeci'de, Yalıköşkü caddesinde Liman Hanı karşısında Mühürdarzade hanında N32 Telefon 23074)

Deposu: Kuruçesmede Altın Çapada 2 No. lu Kooperatif deposu Telefon 35-69.

### Istanbul Belediyesi İlanları

Senelik muhammen kirası 250 lira olan yeni Halde 69 numaralı oda üç senelik müddetle kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 56 lira 25 kurşuk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 16-11-938 çarşamba günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (B) (8043)

\* \* \*

Sarıyer belediye şubesi müdürlüğünden: Sarıyerde Sırrıbey sokağında 4 No. lu binanın tamiri esnasında musaddak istikamet haritasına göre geri çekilmesi lazımgelen bahçe ihata duvarının da eshabınca yıktırılıp ruhsat haricinde yine eski yerine müced deden inşa edilmek suretile yol işgal edildiğinden sözü geçen duvarın on beş gün zarfında eshabınca yıkılmadığı takdirde belediyece yıktırılacağı malûm olmak ve hissedarı bulunup uzun müddettenberi ikametgâh adresi bulu namıyan Bayan Necibeye de tebliğ makamına kaım bulunmak üzere keyfiyet ilân olunur. (B) (8164)

### Adalar Kazası Malmüdürlüğünden:

Şaban ve Hayrinin borcundan dolayı Kınalıada Zeytinlik sokağında sahibi oldukları 73 kapı No. lu evin tamamının 24-11-938 perşembe günü saat 15 de 1 inci ihalesi yapılmak üzere 21 gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İstiyenlerin idare heyetine müracaatları. (8171)

Sahibi: ASIM US

Nesriyat Müdürü Refik A. Sevengil

### Istanbul 4 üncü İsrâ Memurluğundan:

Beşiktaşa Serencebey, Tekservi sokağında 3/4 N. da mukim iken halen ikametgâhı meçhul bulunan mevhibeye.

Ziyaeddin Sait Erimin zimmetinizde alacağı olan (35) liranın temini zimmında İş Bankası Beyazıt şubesinde bulunan malûbatınızın haczine Sultanahmet 3 üncü sulh hukuk hâkimliğinin 6-11-937 tarihinde ve 937/434 sayılı ile ihtiyaten haczine karar verilmiş ve işbu haciz tatbik edilmiş ve tarafınıza tebliği muktazı hacizname ile ödeme emrinin mahalli ikametinizin meçhul bulunması hasebiyle otuz gün müddetle ilânen tarafınıza tebliğine fera hâkimliğince karar verilmiş olmağla keyfiyet bermucibi karar otuz gün müddetle ilân olunur. (27253)

### Istanbul Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinden:

Şefika tarafından kocası olup mukadema Fatih İskenderpaşa mahallesi Sülükü caddesinde 11 sayılı evde iken halen ikametgâhı meçhul Salâhattin aleyhine açılan boşanma davası için tahkikat günü olarak tayin kılınan 15-12-938 perşembe günü saat 10 da müddealehyin mahkemesinde hazır bulunması hususunun 15 gün müddetle ilânına karar verilerek buna dair imlâ kılınan davetiye'nin bir nüshası da mahkeme divanhanesine asılmış olmakla keyfiyet tebliği yerine geçmek üzere ilân olunur. (27252)

- KURUNun kitap şeklinde roman tefrikası -

### 6 LASTİK YUZLU ADAM

arkasından koşmuş, yakalayarak tekrar bankaya getirmiştir.

Polis Jonas, bu adamın bankaya niçin gittiğini memurların birinden sormuştur. Memurun verdiği cevap şu:

"— Bu adam ödenmek üzere bir çek getirdi. Ben bittâbi çeki alarak, üzerinde bulunan imzayı, bizde de bir sureti bulunan imza ile mukayese etmek ve işin içinde bir hile olup olmadığını anlamak üzere içeriye giderken onun korktuğunu ve bankadan sıvıştığını gördüm.

"Şüpheli adam bunun üzerine karakola götürülmüş. Fakat ne ismiyi ve ne de adresini öğrenmek mümkün olamamıştır. Adam bir şey söylemiyor. Bu münasebetle kendisi hakkında şüpheler daha kuvvet bulmakla alınmıştır."

"Deyli Gazetesi, gazetesinin "Temmuz 17. tarihli sayısından kesilmiş adliye havadisinde de şu satırlar yazılmıştır:

"Geçen hafta sahte çek sürmek suçüne yakalanan adam hakkındaki tahkikat Klapham polis mahkemesinde bir parça ilerlemiştir. Kendisini tanıyan bazı kimseler çıkmıştır. Bunların hepsi de, bu adamın muhtelif yerlere sahte çekler ibraz etmiş olduğunu söylemektedirler.

"Zabitanın talebi üzerine müracaat eden birçok alâkadarlar, bu meçhul adamın Vilyam Har-

### LASTİK YUZLU ADAM

vud olduğunu söylüyorlar. Vilyam Harvud, bundan bir hafta öncesine kadar Kridens sokağında küçük bir villâda karısı ve çocuğu ile birlikte kira ile oturmaktaymış.

"Harvud, yeniden hâkim huzuruna çıkarıldı. Şimdi zaman bu isimle muhakeme edilecektir."

Bundan sonra okunan diğer iki havadise karşı Fransız gazetecisi Jorj Foverin gösterdiği alâka hepsinden daha şayanı dikkattir.

Bu iki havadisten "20 Temmuz" tarihli olan birincisinde şöyle deniyordu:

### "Harvud'un karısı ve çocuğunun esrarı,"

Komisyoner Bensonun yaptığı tahkikata göre, Vilyam Harvudun tevkifinden evvelki bir kaç hafta içinde ne karısından ne de çocuğundan bir iz görünmemiştir. Kridens sokağında oturan bütün komşuların ifadesi ile bu hakikat teyyüt etmiştir. Hâdiseyi takibe memur olan komisyoner Benson, Harvudun oturduğu villâyı araştırırken, mutbağın ocağında, betonun yapılmış yeni bir sed görebilmek için alâkadar olmuştur. Ocak hiç kullanılmamış değildir. Harvud ailesi yemeklerini gaz ocağında pişiriyorlardı.

Şüphesi gittikçe artan komisyoner Benson bu beton sed'in kaldırılmasını emretmiş ve bu ameliye neticesinde korkunç bir manzara ortaya çıkmıştır. Bu yeni yapılmış beton sed altında bir kadının ve

## DENİZBANK

Avrupaya gönderilecek talebinin imtihanı

Avrupaya tahsile gönderilmek üzere seçilecek ortamektep mezunlarının imtihanı 9 ikinciteşrin 938 çarşamba günü saat 9 da Haliçde fabrikamızın yeni atelyesinde yapılacaktır.

Yeni atelye: Haliçde Cülcemal vapuriyle Ertuğrul yatının bağlı bulunduğu yerdedir.

### Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Tutarı			Eksiltme Saati
		L. K.	L. K.	% Teminatı	
Emme basma tulumba	11 adet	200.—	2200.—	165.—	15.30
Hortum	455 Met.	1.30	671.50	50.36	16—

I — Yukarıda yazılı II adet emme tulumba ile 455 metre hortum şartnamele ri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 18.11.938 tarihine rastlayan cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 7.5 güvence paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8053)

I — İdaremizin Karaağaç Barut deposu tapa, saçma ve fişek ambarlarında da şartname ve projesi mucibince yaptırılacağı ve 18-X-938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen kerevet inşası pen cere tecdit ve tadili ve tamir işlerinin teslim müddeti ve bedelin tediyeye şeraiti değiştirildiğinden heyeti umumiyesi birden yeniden açık eksiltmeye konmuş tur.

II — Keşif bedeli (2941.30) lira ve muvakkat teminatı (220.60) liradır.

III — Eksiltme 18-XI-938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler (15) kuruş bedel mukabilinde sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fenni evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar Inhisarlar İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca ehliyet vesikası almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7.5 güvence paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8085)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Beheri Tutarı			% 7,5 teminatı	
		L. Kr.	L. Kr.	Lira	Kuruş	
Çıralı kereste 440×28×8 "	18.099 M3	43. —	778. 25	58	37	
" " 300-400×25-35×3 "	22.500 M3	41. —	922. 50	69	19	

I — Cibali Bakımevi için yapılacak plâftormlara lüzumu olan yukarıda eb'at ve mikdarı yazılı çıralı kereste pazarlık usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 11-XI-938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7.5 güvence paraları ile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (8086)

### Istanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları:

7 ikinciteşrin 938 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla ihalesi yapılacağı ilân edilmiş olan 900 ton yulafın İstanbul komutanlığının 24.10-938 gün ve 24991 numaralı emirleri ne atfen alınmasından sarfınazar edilmemiş olduğu ilân olunur. (8103)

Askeri müzede tamirat yaptırılacağından açık eksiltme ile ihalesi 14 ikinciteşrin 938 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 2379 lira 82 kuruştur. İlk teminatı 179 liradır. Şartname ve keşif cetveli bedeli mukabilinde inşaat şubesinden alınacaktır.

İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektupları ile 2490 sayılı kararın 2 ve 3 maddelerinde yazılı vesikalar ile vilâyet nafıa fen müdürlüklerinden ihaleden en az sekiz gün evvel alacakları vesikalar ile beraber belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. (7996)

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehasıssı. İstanbul Divanyolu. No. 104, Tel: 22398

Mektep kitaplarınızı VAKIF Yurdusatış yerinden kolaylıkla tedarik edebilirsiniz